

PROJEKTAS	VEIVIRŽENŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSO LURDO (K.v.r.k. 35054), KLAIPĖDOS RAJONO SAV., VEIVIRŽENŲ SEN., VEIVIRŽENŲ MSTL., LAISVĖS G., TVARKYBOS DARBŲ (TAIKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS
OBJEKTAS	VEIVIRŽENŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSO LURDAS (K.v.r.k. 35054)
UNIKALUS OBJEKTO NR.	4400-5714-9007
UNIKALUS Ž. SKL.NR.	4400-5449-9996
UŽSAKOVAS	KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖ Klaipėdos g. 2, LT-96130 Gargždai, tel. (8 46) 42 11 16
STATINIO KATEGORIJA	I grupės nesudėtingas
STATINIO PASKIRTIS	Kiti inžineriniai statiniai- Lurdas /Sakralinė, visuomeninė/
PROJEKTO RŪŠIS	Taikomieji tyrimai
TYRIMŲ DALIS	Architektūros natūriniai tyrimai
PROJEKTO NR.	2021/4367
TOMAS	II
	
PROJEKTO VADOVĖ NKPA kv.at. Nr. 0761, išduotas 2021-02-11	VIRGINIJA JABLONSKIENĖ
PROJEKTUOTOJAS	II „VIRGINIJOS JABLONSKIENĖS FIRMA“ Įm. k. 241313520, Malūnininkų g. 2-1, LT-92248 Klaipėda, tel.: +370 650 60033
IŠLEIDIMO DATA	2022 m.

VEIVIRŽENŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSO LURDO (35054),
KLAIPĖDOS RAJONO SAV., VEIVIRŽENŲ SEN., VEIVIRŽENŲ MSTL., LAISVĖS G.,
TVARKYBOS DARBŲ (TAKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS

2021/4367-TvDP-TT

ARCHITEKTŪRINIAI - KONSTRUKCINIAI TYRIMAI,
FOTOFIKSACIJA, APMATAVIMAI

1. PROJEKTO DOKUMENTŲ SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS

Eil. Nr.	Bylos žymuo	Žymuo	Lapų	Psl.
	Antraštinis lapas		1	
1.	Projekto dokumentų sudėties žiniaraštis	TT-Ž	1	1
2.	Projektavimo sąlygos	TT-PS	2	2-3
3.	Aiškinamasis raštas	TT-AR	5	4-8
4.	Architektūriniai konstrukciniai tyrimai ir ataskaita	TT-TI	6	9-18
5.	Architektūros natūriniai tyrimai (brėžiniai)			
	5.1. Objekto apmatavimai:			
	5.1.1. Planas ant topografinės nuotraukos -TvDP-SP-5.1.1.	TT-SP	1	19
	5.1.2. Fasadas/ Vaizdas iš priekio -TvDP-AK-5.1.2.	TT-AK	1	20
	5.1.3. Pjūvis -TvDP-AK-5.1.3.	TT-AK	1	21
6.	Esamos padėties fotofiksacija -TvDP-FF-6.	TT-FF	1	22-24
7.	Išrašas iš nekilnojamojų kultūros vertybių registro apie Veiviržėnų memorialinių objektų komplekso lurdą (dosje)	TT-D	2	25-26
8.	Istoriniai duomenys	TT-B	5	27-33
9.	Projekto rengėjai:			
	9.1. Projektuotojų sąrašas		1	34
	9.2. V.Jablonskienės įmonės registracijos pažymėjimas		1	35
	9.3. V.Jablonskienės PV ir NKPA specialisto atestato kopija		2	-36-37
	9.4. D.Saveikienės NKPA specialisto atestato kopija		1	38
10.	Nuosavybės teisę patvirtinantys dokumentai		6	
	10.1. NTR CDB išrašas statiniams		2	39-40
	10.2. Žemės sklypo plano kopija		2	41-42
	10.3. Apibrėžtų teritorijos ribų planas		1	43
	10.4. Topografinė nuotrauka		1	44

Atest. Nr	IJ. "VIRGINIJOS JABLONSKIENĖS FIRMA" ĮM.K. 241313520 MALŪNININKŲ G. 2-1, KLAIPĖDA	VEIVIRŽENŲ MEMORIALINIO KOMPLEKSO LURDO (35054) KLAIPĖDOS RAJ. SAV., VEIVIRŽENŲ MSTL., LAISVĖS G., TVARKYBOS DARBŲ (TAKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS		
0761	Konstr. Virginija Jablonskienė 	ARCHITEKTŪRINIAI-KONSTRUKCINIAI TYRIMAI, FOTOFIKSACIJA, APMATAVIMAI	LAPŲ	LAPAS
0855	Arch. Daliūtė Saveikienė 	DOKUMENTŲ SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS	0	
TT	Užsakovas: Klaipėdos rajono savivaldybė	2021/4367-TvDP-TT-Ž	LAPŲ 1	LAPAS 1

(Tvarkybos darbų projektavimo sąlygų forma)

TVIRTINU _____

(parašas)

KPD Klaipėdos teritorinio skyriaus vedėjas

(pareigų pavadinimas)

Almantas Mureika

(vardas ir pavardė)

2022 m. vasario mėn. 21 d.

(data)

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos teritorinis skyrius

TVARKYBOS DARBŲ PROJEKTAVIMO SĄLYGOS

2022-02-18 Nr. EKIS-4

Klaipėda

Kultūros paveldo objektas Veiviržėnų memorialinių objektų komplekso lurdas Klaipėdos rajono sav., Veiviržėnų sen., Veiviržėnų mstl., Laisvės g., unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 35054

2. Unikalus Nekilnojamojo turto registro Nr. 4400-5714-9007;

3. Kultūros paveldo objekto valdytojas

Klaipėdos rajono savivaldybė a.k. 111103732, Klaipėdos g. 2, Gargždai, Klaipėdos r. sav., savivaldybe@klaipedos-r.lt, tel. (8 46)21 11 16.

(juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas, pavardė, juridinio asmens kodas, fizinio asmens gimimo data, juridinio arba fizinio asmens adresas, telefono Nr., el. pašto adresas)

4. Tvarkybos darbų projektavimo sąlygos:

4.1. tvarkybos darbų rūšis ar rūšys: restauravimas, remontas

4.2. konkretūs paveldosaugos reikalavimai:

4.2.1. Vadovautis LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (toliau – NKPAĮ), 9 str., 23 str., 23¹ str., Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 60 str. 3 d., atitinkamus sprendinius nurodant projekto sudėtyje.

4.2.2. Vadovautis kultūros vertybių registro duomenimis, kurie yra viešai prieinami adresu: <http://kvr.kpd.lt/heritage/> ir nepažeisti Veiviržėnų memorialinių objektų komplekso lurdo (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 35054), apskaitos dokumentuose nustatytų vertingųjų savybių, atitinkamus sprendinius nurodant projekto sudėtyje. Numatyti sprendinius maksimaliai išsaugančius išlikusius autentiškus elementus.

4.2.3. Projekto apimtis ir sudėtis turi atitikti paveldo tvarkybos reglamento PTR 3.06.01:2014 „Kultūros paveldo tvarkybos darbų projektų rengimo taisyklės“ nuostatas.

4.2.4. Pasirenkant tvarkybos darbų rūšis, vadovautis paveldo tvarkybos reglamentu PTR 3.08.01:2013 „Tvarkybos darbų rūšys“.

4.2.5. Tvarkomųjų paveldosaugos darbų projekto grafinėje ir tekstinėje, aiškiai išskirti kultūros paveldo objekto dalis, kuriose bus atliekami remonto, restauravimo bei restauravimo atkuriant (taikant naujas technologijas) darbai.

4.2.6. Objekto tvarkomiesiems paveldosaugos darbams, kuriems būtina taikyti specialias technologijas, vadovautis atitinkamais paveldo tvarkybos reglamentais, kurie nurodyti 2007-11-26 LR Kultūros ministro įsakyme Nr. IV – 683 “Dėl paveldo tvarkybos reglamentų patvirtinimo“ ir Paveldo tvarkybos reglamentais, kurie nurodyti 2010-03-16 LR Kultūros ministro įsakyme Nr. IV –

164 "Dėl Paveldo tvarkybos reglamento PTR 1.01.01:2005 „Paveldo tvarkybos reglamentų rengimo taisyklės“ ir Paveldo tvarkybos reglamentų sąrašo patvirtinimo“.

4.2.7. Vadovauti kultūros paveldo objektų ir kultūros paveldo statinių tvarkybos darbų projektavimui ir tvarkybos darbų projekto vykdymo priežiūrai siekiantys atestuoti specialistai privalo atitikti NKPAI 23¹ str. 7 d. reikalavimus.

4.2.8. Atlikti projekto paveldosaugos (specialiąją) ekspertizę (paveldo tvarkybos reglamentą PTR 3.03.01:2005 „Nekilnojamojo kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų projekto ar tvarkomųjų paveldosaugos darbų projekto paveldosaugos (specialiosios) ekspertizės atlikimo taisyklės“).

4.2.9. Pateikti detalius remontuojamų ir restauruojamų elementų apmatavimus ir brėžinius.

4.2.10. Vadovautis Kilnojamųjų kultūros vertybių tyrimo, konservavimo ir restauravimo tvarkos aprašu, numatant lurdo Švč. Mergelės Marijos skulptūros restauravimo darbus.

4.3. privalomų atlikti taikomieji bei kiti tyrimai: *Architektūriniai - konstrukciniai tyrimai. Apmatavimai. Pateikti atskira byla ir atskiru failu skaitmeniniu formatu.*

KPD Klaipėdos teritorinis skyrius pateiktiems projektiniams pasiūlymams teikia pastabas, į kurias būtina atsižvelgti rengiant tvarkybos darbų projektą:

1. Projektinių pasiūlymų aiškinamajame rašte nepagrįstas tvarkybos darbų rūšių pasirinkimas, nurodant kaip planuojama veikla paveiks Paveldo objekto vertingąsias savybes bei autentiškumą, kaip reikalaujama koncepcija, kaip reikalaujama paveldo tvarkybos reglamentas PTR 3.06.01:2014 „Kultūros paveldo tvarkybos darbų projektų rengimo taisyklės“(toliau – Taisyklės) 29.2. p.
2. Titulinis lapas neatitinka Taisyklių 29.1. p. reikalavimų.
3. Restauravimo darbams priskirtas hidroizoliacijos įrengimas, kuris pagal Lietuvos Respublikos Kultūros ministro 2013 rugpjūčio 20 d. įsakymu Nr. IV-607 patvirtinto Apsaugos techninių priemonių įrengimo ir neatidėliotųjų saugojimo darbų sąrašo (toliau – Sąrašas) 5.5. p, priskiriamas apsaugos techninių priemonių įrengimo darbams.
4. Projektiniuose pasiūlymuose nurodoma: „Restauruojama Švč. Mergelės Marijos skulptūra.“ Toliau nurodant, jog ši skulptūra turi būti restauruota Kilnojamųjų kultūros vertybių tyrimo, konservavimo ir restauravimo tvarkos aprašo nustatyta. Atkreipiame dėmesį, jog vadovaujantis minimu aprašu, minimos kultūros paveldo objekto vertingosios savybės restauravimo darbų programą turi rengti Restauratoriai. Programa gali būti rengiama atskirai arba būti kultūros paveldo statinio tvarkybos darbų projekto sudėtinė dalis. Programa privalo būti apsvarstyta ir patvirtinta restauravimo tarybos.
5. Nepateikti popieriniai projektinių pasiūlymų egzemplioriai.

Tvarkybos darbų projektavimo sąlygas parengė:

Vyriausioji specialistė
(pareigų pavadinimas)

(parašas)

Ingrida Gečienė
(vardas ir pavardė)

Tvarkybos darbų projektavimo sąlygos išduotos (iteiktos):

Klaipėdos rajono savivaldybės
įgaliotas atstovas

(valdytojo ar jo įgalioto asmens pareigos,
nurodoma juridinio asmens atveju)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

A. V. (juridinio asmens atveju, jeigu antspaudą privaloma turėti)

VEIVIRŽENŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSO LURDO (35054),
KLAIPĖDOS RAJONO SAV., VEIVIRŽENŲ SEN., VEIVIRŽENŲ MSTL., LAISVĖS G.,
TVARKYBOS DARBŲ (TAKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS
2021/4367-TvDP-TT- AR

ARCHITEKTŪRINIAI - KONSTRUKCINIAI TYRIMAI,
FOTOFIKSACIJA, APMATAVIMAI

PAGRINDINIŲ NORMATYVINIŲ STATYBOS TECHNINIŲ DOKUMENTŲ,
KURIAIS VADOVAUJANTIS RENGIAMAS TvDP, SĄRAŠAS

1. Pagrindiniai norminiai dokumentai:
  - 1.1. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas;
  - 1.2. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas
  - 1.3. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas
  - 1.4. Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas;
  - 1.5. Paveldo tvarkybos reglamentai (PTR)
  - 1.6. Statybos techniniai reglamentai (STR)
  - 1.7. Kiti normatyviniai dokumentai, reglamentuojantys statinio saugos ir paskirties reikalavimus.

3. AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Bendrieji duomenys:

Projekto pavadinimas: Veiviržėnų memorialinių objektų komplekso Lurdo, u.kvr kodas35054, tvarkybos darbų (remonto) projektas. Taikomieji tyrimai.

Statinio adresas: Klaipėdos raj. sav., Veiviržėnų sav., Veiviržėnų mstl. Laisvės g.

Statinio naudojimo paskirtis: Kiti inžineriniai statiniai (STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ punktas 12. Kitos paskirties inžineriniai statiniai [3.26] – <...> ir kiti inžineriniai statiniai, neturintys aiškios funkcinės priklausomybės ar apibrėžto naudojimo, kurie tarnauja pagrindiniam daiktui (tvoros, kiemo aikštelės, lauko tualetai, stoginės, pavėsinės, atraminės sienelės, šachtiniai šuliniai, lieptai, mėšlidės, aplinkos tvarkymo elementai ir panašiai).

Rengiami - architektūros konstrukcijų taikomieji tyrimai.

Projekto užsakovas: Klaipėdos rajono savivaldybė, a.k.111103732, Klaipėdos g. 2, Gargždai, Klaipėdos raj.

Projekto rengėjas: IĮ "Virginijos Jablonskienės firma".

Projekto vadovė: Virginija Jablonskienė at.Nr. 0761.

Statinio kategorija: ypatingasis statinys (STR 1.01.03:2017 "Statinių klasifikavimas" p.13.< > kultūros paveldo statinys). Pastatas įrašytas į nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, unikalus NVKR kodas 35054, įregistravimo data 2011-01-25. Objektas- Lurdas priklauso Veiviržėnų memorialinių objektų kompleksui.

Tvarkybos darbų rūšis: taikomieji tyrimai.

V.Į. Registrų centras centrinio duomenų banko išrašo duomenys:

Kiti inžineriniai statiniai- Lurdas

Registro Nr.44/2594700

Unikalus daikto numeris Nekilnojamojo turto registre : 4400-5714-9007

Daikto pagrindinė naudojimo paskirtis: kiti inžineriniai statiniai

Žymėjimas plane: k

Statybos pradžios metai: 1925 (registrų centro duomenimis)

Statybos pabaigos metai: 1925 (registrų centro duomenimis)

Statinio kategorija: I grupės nesudėtingasis.

Užstatytas plotas: 1.49 kv. m

Tūris: 4 kub. m

Statinio naudojimo pagrindas: Nuosavybės teisė

Nuosavybės teisė:

Klaipėdos rajono savivaldybė, a.k.111103732

Žemės sklypas (NTR duomenų bazės išrašas):

Adresas: Klaipėdos raj. sav., Veiviržėnai

Unikalus daikto Nr.4400-5449-9996

Žemės sk. kadastr. Nr. ir kadastro vietovės pavadinimas: 5563/0004:396 Veiviržėnų k..v.

Pagrindinė naudojimo paskirtis- konservacinė

Žemės sklypo naudojimo būdas: Kultūros paveldo objektų žemės sklypai

Žemės sklypo plotas: 0.3230ha

Matavimų tipas: Žemės sklypas suformuotas atliekant kadastrinius matavimus

Žemės patikėjimo teisė:

Valstybinės žemės patikėjimo teisė

Patikėtinis: Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos

Juridiniai faktai:

Sudaryta panaudos sutartis

Panaudos gavėjas: Klaipėdos rajono savivaldybė, a.k.111103732

Žemės naudojimo pagrindas: Nuosavybės teisė

Teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos

Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijoje, jų apsaugos zonos (Vskyrius, pirmasis skirsn)

Nekilnojamosios kultūros vertybės objekto duomenys:

Unikalus objekto kodas: 35054

Pilnas pavadinimas: Veiviržėnų memorialinių objektų komplekso lurdas

Adresas: Klaipėdos rajono sav., Veiviržėnų sen., Veiviržėnų mstl., Laisvės g.

Įregistravimo registre data: 2012-05-17

Statusas: Registrinis

Objekto reikšmingumo lygmuo yra: Vietinis

Rūšis: Nekilnojamas

Vertybė pagal sandarą: Į kompleksą įeinantis

Priklauso kompleksui: Veiviržėnų memorialinių objektų kompleksas

Eil.Nr. komplekse: 3

Vertingųjų savybių pobūdis: Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Kraštovaizdžio; Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);

Vertingosios savybės:

7.1.1.1. tūrinė erdvinė kompozicija - **dirbtinai suformuota grota šlaite** (-; būklė gera; FF Nr. 24-27; 2011 m.);

7.1.1.3. fasadų architektūrinis sprendimas - **lurdo imitacija** (-; būklė gera; FF Nr. 24-26; 2011 m.);

7.1.3.3. įvairios išraiškos formos - **lieta lurdo Švč. Mergelės Marijos skulptūra** (h-1,80 m; būklė gera; FF Nr. 27; 2011 m.);

7.3. Pirminė ir istoriškai susiklosčiusi paskirtis - sakralinė, visuomeninė.

7.5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius - Lurdo grotos įrengimo iniciatorė veiviržėniškė Rudagalvytė. Ji užsakė skulptūrą pas Švėkšnoje gyvenusį skulptorių Vincentą Jakševičių. Žmonės meldžiasi iki šių dienų.

Lurdo grota, arba **Lurdas** – sakralinis statinys, paprastai pastatomas Švč. Mergelės Marijos apsišvišimo vietoje Prancūzijos Lurdo vietovėje pagrindu. Daugelyje pasaulio tautų puoselėjama religinė- etnokultūrinė idėja, kuri išreiškiama statant Lurdo grotas. Lurde įvykusį stebuklą žymi grotoje pastatytos Dievo Motinos ir jai besimeldžiančios Bernadette statulos. Susiformavo tradicija sakralinius statinius – Lurdo grotas vadinti tiesiog lurdais. Juose gali būti atliekamos religinės apeigos, maldininkai čia lankosi įvairių švenčių metu.

Be Prancūzijos, panašių grotų atsirado ir kitose katalikiškose šalyse, kuriose lurdai buvo pastatomi laikantis konkrečios vietovės tautinių elementų, architektūros tradicijų, meninės kultūros.

Tyrimai, konservavimai, restauravimai, remontai.

Veiviržėnų Lurdo grotą pastatyta: 1925m.

Apie Veiviržėnų Lurdo grotą trumpai užsimenama Janinos Valančiūtės knygoje "Veiviržėnų bažnyčios ir parapijos istorija" 2005m. ir "Veiviržėnų istorija" 2009m.

"Veiviržėniškiai didžiuojasi tuo, kad per sovietmetį išsaugojo vertingus tautos laisvės simbolius- 1932m. pastatytą Nepriklausomybės paminklą, nuniokotą, vėliau restauruotą, Rudgalvytės išgijimo intencija senųjų Šv. Jurgio kapinių, atitinkančių pirmosios bažnyčios šventorių, pietiniame pakraštyje atšlaitėje įrengtą Lurdo koplyčią." (J. Valančiūtė "Veiviržėnų bažnyčios ir parapijos istorija", 2005m.)

"Veiviržėnų miestelio pietrytinėje pusėje, į pietus nuos Endriejavo- Klaipėdos kelio, pirmosios bažnyčios šventoriaus vietoje išlikę seniausios miestelio Šv. Jurgio kapinės šiandieną prie Veiviržėnų seniūnijos pastato glaudžiasi jaukiu parkeliu. Jame kapavietės sunykę. Čia formuojamas svarbias Lietuvai ir Veiviržėnams datas ženklinančių paminklų memorialas (IP1052), kurį šiuo metu sudaro: Laisvės paminklas, Tremtinių paminklas, Lurdas." (J. Valančiūtė "Veiviržėnų istorija", 2009m.)

Apie šio objekto konservavimo, restauravimo ar remonto darbus oficialių duomenų neturima.

Pagrindiniai projekto tikslai:

Veiviržėnų memorialinių objektų komplekso Lurdo grotos, U.KVR kodas 35054, tvarkybos darbų taikomieji- architektūros natūriniai tyrimai atlikti siekiant detaliau įvertinti lurdo architektūros elementų būklę ir numatomų tvarkybos darbų apimtį, tuo pagrindžiant saugomų statinio dalių ir elementų išlikusias vertingas savybes.

Padėtis sklype.

Veiviržėnų memorialinių objektų komplekso žemės sklypas yra suformuotas, sklypo ribos apibrėžtos.

Sklypo Š- šiaurės- riba praeina pagrindinė miestelio Laisvės gatvė. Pietinė memorialo sklypo dalis leidžiasi į slėnį gana stačiu šlaitu, kuriame yra įrengta Lurdo grotą. Grotą, įrengta natūraliame šlaite, organiškai įsikomponuoja į gamtinį reljefą. Iš pagrindinės memorialo dalies į Lurdo grotą nusileidžiama natūraliai šlaite išmintais takeliais iš rytų ir vakarų pusių.

Šlaito takelių danga natūrali, gamtinės kilmės- tai smėlio-molio ir dirvožemio mišinys, kuris po lietaus, rudenį ar žiemą tampa klampus ir slidus.

Šoniniai takai, leiddamiesi žemyn iš abiejų pusių, apjuosia šlaito dalį su Lurdu ir sueina į natūraliai susiformavusią aikštelę, kuri šlaito papėdėje išplatėja iki ~3,00 metrų. Aikštelės pietiniame pakraštyje yra šachtinis šulinys, kuriuo naudojama iki šiol. Aikštelės danga natūrali, kaip ir į ją ateinančių takų danga.

Grotą sumūryta iš įvairaus dydžio lauko akmenų, nutinkuotų cementiniu tinku.

Šlaitai prie Lurdo grotos yra apsodinti kultūriniais augalais ir daugiametėmis gėlėmis: grotos viršuje (dešinėje) auga labai didelis ir senas Kazokinis Kadagys; grotos viršuje (kairėje) auga ir lipa žemyn Penkialapis vinytis. Šlaituose, iš abiejų grotos pusių, labai gausiai auga daugiametės gėlės: Margalapės melsvės, šlaito dešinėje auga keletas bijūnų kelmų, taip pat abiejuose šlaitų pusėse grupėmis auga Viendienės ir Vilkdalgiai.

Šlaito papėdėje, abipus laiptukų, vedančių prie Šv. Mergelės Marijos skulptūros, yra suformuotos dvi trikampės klombos, su betoniniais borteliais. Klombose auga keletas kelmelių daugiamečių gėlių ir keletas kerų vienmečių gėlių.

Grotą.

Tūrinė erdvinė kompozicija - dirbtinai suformuota grotą šlaite.

Meninės arba dirbtinės grotos yra viena architektūros ir skulptūros formų. Šios grotos autentiškumą grindžiame išlikusių fotografijų vaizdais.

Grotą sumūryta iš įvairaus dydžio lauko akmenų. Akmenys, organiškai sukomponuoti šlaite, natūraliai suformuoja ir iš trijų pusių aprėmina negilų pusiau dengtą nišą su skliautiškais lubomis, kurių skliautą sutvirtina trys skirtingo ilgio pusarkės formos metaliniai lankai. Ši, ~1,50m gylis, ir ~1,50m pločio niša, suformuoja aikštelę, iki kurios užlipama aštuoniais betoniniais laipteliais. 6

Visi grotos šlaitų akmenys yra tinkuoti cementiniu dekoratyviniu tinku ir visi yra gausiai apaugę samanomis.

Lurdo imitacija.

Fasadų architektūrinis sprendimas - Lurdo imitacija.

Lurdas, arba Lurdo grotas – sakralinis statinys, paprastai pastatomas Švč. Mergelės Marijos apsiareiškimo vietose Prancūzijos Lurdo vietovėje pagrindu. Tai daugelyje pasaulio tautų puoselėjama religinė-etnokultūrinė idėja, išlaikiusi savo autentiškumą Lietuvoje iki šių dienų. Šis lurdas, kaip ir kitose katalikiškose šalyse atsiradę lurdai, buvo pastatytas laikantis konkrečios vietovės tautinių elementų, architektūros tradicijų, meninės kultūros.

Švč. Mergelės Marijos Veiviržėnų Lurde iki šiol atliekamos religinės apeigos. Maldininkai čia lankosi įvairių švenčių metu.

Šiame Veiviržėnų Lurde, kaip ir kituose Žemaitijos lurduose, aptinkama nemažai jiems būdingos apeiginės kultūros: prie jo vykstanti proginė šventė yra gegužinės, plačiausiai paplitusi apeiga yra pavienės maldos, bendruomeninės maldos ir giesmės, populiarius paprotys yra fotografavimasis.

Švč. Mergelės Marijos skulptūra.

Svenčiausios Mergelės Marijos skulptūra- esminė Lurdo išraiškos forma, yra išlikusi autentiška.

Akmenys, organiškai sukomponuoti šlaite, suformuoja ir aprėmina nišą, kurios aikštelėje pastatyta lieta betoninė Šv. Mergelės Marijos skulptūra. Grotos skliautas apsaugo ją nuo tiesioginių atmosferinių kritulių. Skulptūros būklė gera.

Švenčiausios Mergelės Marijos skulptūra yra natūralaus aukščio- siekia 1m 66 cm. Ji stovi ant labai žemo 5cm postamento. Skulptūra polichromuota, dažyta keturiomis spalvomis- veidas, rankos ir pėdos nudažyti natūralia kūno spalva (šviesi ochra); akys ir plaukai- šviesiai ruda; jos drabužis ir rožinis bei rožės ant kojų- balta, o apsiaustas ir juosta - šviesiai mėlyna (žydra) spalva.

Iki skulptūros užlipama betoniniais laipteliais.

Mokslinių straipsnių rinkinyje „Kultūros paminklai/19“ (Vilnius „Savastis, 2011) 179 psl. „Nauji duomenys apie kultūros paveldo objektus“ rašoma, kad Veiviržėnų Lurdo grotos skulptūra „Lurdo Švč. Mergelė Marija“ (XX a. 3 deš.) kartu su kitomis XX a. 2-3 deš. Veiviržėnų bažnyčioje ir kapinių koplyčioje esančiomis lietomis iš betono ir polichromuotomis skulptūromis priskirtina Vincentui Jakševičiui.

Laiptai

Laiptukai bendajame Veiviržėnų grotos tūrinės erdvinės kompozicijos kontekste, vertinami kaip autentiškas grotos visumos elementas, kurio medžiagiškumas buvo pakeistas praktiniais tikslais viename iš ankstesnių laikotarpių po Lurdo pastatymo. Tai neatsiejamas šio architektūros ir skulptūros kūrinio elementas, organiška architektūrinio sprendimo dalis.

Iki Švč. Mergelės Marijos skulptūros užlipama aštuoniomis laiptų pakopomis. Išplatėjusi viršutinė laiptų pakopa tampa grotos nišos aikštele, kurioje ant neaukšto (h-5cm) postamento, imituojančio akmenį, stovi Švč. Mergelės Marijos skulptūra.

Visos aštuonios betoninių laiptelių pakopos yra skirtingų aukščių ir skirtingų plokščių, todėl labai natūraliai įsikomponuoja į bendrą grotos architektūrinį sprendimą.

Betoninių laiptelių ir išbetonuotos aikštelės autentiškumas nėra pagrįstas ardomaisiais tyrimais, kurie šiuo metu ir nėra tikslingi, tačiau nėra ir paneigtas. Galimai (pirminiame grotos aikštelės ir laiptukų sprendime) jie buvo įrengti iš skeltų lauko akmenų ir tik vėliau jų pagrindu buvo įrengti cementiniai laiptukai.

Tokią prielaidą galėtume daryti, matydami visų aštuonių pakopų skirtingą aukštį ir plotį, kuris atsirado, užpylus esamas natūralaus akmens pakopas betono skiediniu; taip pat ir netipiškai žemą Švenčiausios Mergelės Marijos skulptūros postamentą (4,5-5,0cm), kuris galimai pažemėjo, užpylus akmeninę aikštelę betono sluoksniu- tai būtų pirmoji prielaida.

Antrąją prielaidą dėl pirmųjų laiptukų galėtų būti Veiviržėnų Jurgio Šaulio gimnazijos direktorės Laimos Navickienės 2022m. pradžioje surinkti vietinių senųjų gyventojų prisiminimai ir perpasakoti istorikei Janinai Valančiūtei, kad pirmieji Lurdo laiptukai tikrai buvo akmeniniai.

Klombų betoniniai borteliai

Iki laiptelių ateinama takeliu, apribotu aukštais betoniniais borteliais, suformuojančiais trikampes klombas abiejuose tako pusėse. Betoninių bortelių viršutinė horizontalioji plokštuma yra "papuošta" eilė akmenukų (de4-6 cm), inkrustuotų į betoną. Betoniniai borteliai yra gausiai apaugę samanomis.

Galimai, apatinės dvi laiptelių pakopos ir betoniniai borteliai buvo įrengti šiek tiek vėliau, kad, nužemėjus gruntui ties laipteliais, būtų stabilizuota esamų pakopų būklė, būtų išspręstas priėjimą prie Švč. Mergelės Marijos skulptūros ir, kiek tai įmanoma, apsaugota grota nuo grunto erozijos pasekmių.

Kiti gaminiai ir elementai

Metaliniai žibintai.

Keturi metaliniai žibintai, yra pakabinti ant vertikalių metalinių stovų, padarytų iš dviejų suktų juostų, vertikaliai pritvirtintų prie metalinių horizontalių kronšteinų, kurie yra įankuoti į grotos akmenų mūrą. Metalinių kronšteinų dalys išlikę autentiškos. Žibintai ir jų laikikliai pagaminti vėliau neautentiški, neatitinkantys objekto mastelio ir nenaudojami pagal paskirtį.

Žibintai pagaminti iš storos varinės (arba variuotos) skardos keturbriauniai, laikikliai juodo metalo, langeliai įstiklinti skirtingais stikliukais

Matosi, kad žibintų rėmai ir stogeliai buvo dažyti baltai, taip pat ant stogelių dar yra likę ir auksinės ochros dažų likučiai. Išlikusi fotografija (Istoriniai tyrimai, F-7, 31psl.), kurioje matoma, galimai, ankstyviausias dabartinių žibintų monochrominis dažymas ruda spalva.

Aukų dėžutė.

Kitiems elementams gali būti priskirta Lurdo kairėje klomboje ant metalinės kojos įrengta aukų dėžutė. Tai metalinė, juodai dažyta neapibrėžtos formos, primenanti inkilą, dėžutė su nusitrynusiu baltu užrašu ant stogelio "AUKŲ DĖŽUTĖ". Dėžutė užrakinama pakabinama spyna.

Želdiniai ir aplinka

Nors šis memorialinių objektų kompleksas ir yra Veiviržėnų miestelio centre, tačiau labai natūralioje gamtinėje aplinkoje, o ypač Lurdas, kuris yra žemiausioje komplekso dalyje- šlaite ir dalyje, pereinančioje į slėnį. Šlaitas gausiai apaugęs medžiais.

Grotos vizualinės įtakos zonoje, slėnio šlaituose po 5.00m- 7.00m į šonus nuo Grotos mūro, gausiai susodinti kultūriniai augalai- daugiametės gėlės ir žemaūgiai lapuočiai krūmeliai. Šie sukultūrintoje aplinkoje taikytini augalai nedera natūralioje gamtinėje aplinkoje.

O ant Lurdo grotos skliauto dirbtinai pasodinti krūmai ir vijokliai akivaizdžiai kelia grėsmę Lurdo grotos mūro stabilumui, prie to prisideda ir šlaitų erozija, sistemingai nuplaunamas ir išpustomas tako, aikštelės ir klombų gruntas.

Atest. Nr	IĮ. "VIRGINIJOS JABLONSKIENĖS FIRMA" ĮM.K. 241313520 MALŪNININKŲ G. 2-1, KLAIPĖDA		VEIVIRŽĖNŲ MEMORIALINIO KOMPLEKSO LURDO (35054) KLAIPĖDOS RAJ. SAV., VEIVIRŽĖNŲ MSTL., LAISVĖS G., TVARKYBOS DARBŲ (TAIKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS		
0761	PV Virginija Jablonskienė		ARCHITEKTŪRINIAI-KONSTRUKCINIAI TYRIMAI, FOTOFIKSACIJA, APMATAVIMAI	LAIDA	
0855	arch.Daliūtė Saveikienė		AIŠKINAMASIS RAŠTAS	0	
TT	Užsakovas: Klaipėdos rajono savivaldybė		2021/4367-TvDP-TT- AR	LAPŲ	LAPAS
				5	8

4. ARCHITEKTŪRINIŲ IR KONSTRUKCINIŲ TYRIMŲ ATASKAITA

Bendrieji duomenys

Nekilnojamojo kultūros paveldo objekto pavadinimas: Veiviržėnų memorialinių objektų komplekso lurdas, u.kvr kodas 35054.

Adresas: Klaipėdos raj. sav., Veiviržėnų sav., Veiviržėnų mstl. Laisvės g.

Savininkas (užsakovas): Klaipėdos rajono savivaldybė, a.k.111103732, Klaipėdos g. 2, Gargždai, Klaipėdos raj.

Ataskaita parengta vadovaujantis išsamiais nekilnojamojo kultūros paveldo objekto neardomaisiais vizualiniais architektūriniais ir konstrukciniais tyrimais, kuriuos atliko nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistai:

- konstruktorė Virginija Jablonskienė (Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialisto kvalifikacijos atestatas Nr. 0761, išduotas 2021 m. vasario 11 d.).

- architektė Daliūtė Saveikienė (Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialisto atestatas Nr. 3885, išduotas 2016 m. balandžio 14 d.);

Ataskaitos parengimo data: 2022 m. kovo 3 d.

Tyrimams atlikti panaudota medžiaga

Janina Valančiūtė "Veiviržėnų bažnyčios ir parapijos istorija" 2005m.

Janina Valančiūtė "Veiviržėnų istorija" 2009m.

Veiviržėnų memorialinių objektų komplekso lurdas, u.kvr kodas 35054, KVR aprašymas (Dosje) 2022-02-08 VĮ „Registru centras“ Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašas, registro Nr. 44/2594700.

Topografinė nuotrauka Nr.55:21:2963, 2021 07 20

Architektūrinių ir konstrukcinių tyrimų duomenys

Statybos laikas ir rekonstrukcijos

Visuose istoriniuose šaltiniuose Lurdo grotos pastatymo data žymima 1925 m.

Istoriniai duomenys

Iš Lileikienė Veronika, dr. Motuzas Alfonsas, Vakarų Lietuvos (Žemaitijos) „Lurdu“ apeiginės kultūros lokaliniai ypatumai / Lietuvių katalikų mokslo akademijos (LKMA) suvažiavimo darbai, t. 18, Vilnius, 2003:

p. 331-332. „VEIVIRŽĖNŲ „LURDAS“. Šis „Lurdas“ yra pačiame miestelio centre. Kaip prisimena Stanislava Jurjonienė, „Lurdas“ pastatytas apie 1925 metus. Mintis statyti šventovę Dievo Motinai kilo Jūlytei Rudgalvytei, gyvenusiai Dudinėlio kaime, kitoje Veiviržo upės pusėje. Ji labai sirgo. Kartą jai prisispavė, jog atėjusi Švč. Mergelė Marija ir pasakiusi: „Štai tu jau visus metus gulai lovoje. Tu mano paveikslą turi pastatyti šventoje ir pamirštoje vietoje, kur pastoviai turi žydėti rožės“. Ir pridūrusi - jei ši neįvykdysianti paliepimo, tai Marija pasirodysianti dar kartą. Mergina sapną papasakojo savo tėvui, šis nuėjo pas kleboną kun. Petrą Rusteiką, pasitarė ir, jam leidus, pradėjo „Lurdą“ statyti. Karo metais ir sovietmečiu „Lurdas“ buvo labai apleistas. Dabar per gegužines pamaldas žmonės pavieniui ar mažais būreliais susirenka pagiedoti, pasimelsti. Jie džiaugiasi, kad „Lurdo“ aplinka yra sutvarkyta ir kad ateinantys žmonės Švč. Mergelei Marijai atneša po gėlės žiedą.

p. 343. IŠVADOS.

1. „Lurdas“ - tai apeiginės kultūros pasireiškimo vieta, kur darniai tarpsta ir religinės, ir tautinės apeigų formos.

2. Labiausiai išsiskiriančios ir veikliausios šių dienų vakarų Lietuvos (Žemaitijos) „Lurdo“ šventovės - tai Kretingos (ypač chorų šventėmis, misterijomis) ir Kaltinėnų (ypač Santuokos sakramentų šventimu).

3. Daugumos „Lurdu“ šventovių apeiginė kultūra ypač siejasi pavienių maldų, visuotinio giedojimo, gegužinių pamaldų puoselėjimu.

4. Žemaitijos „Lurdai“ savo apeigine kultūra daro didelę įtaką bendruomenių religiniam kultūriniam gyvenimui. Šiais laikais išlikdami autentiški ir įgydami naujų veiklos formų „Lurdai“ išlaiko tradicijas, bet kartu ir naujai prabyla į naujas kartas“.

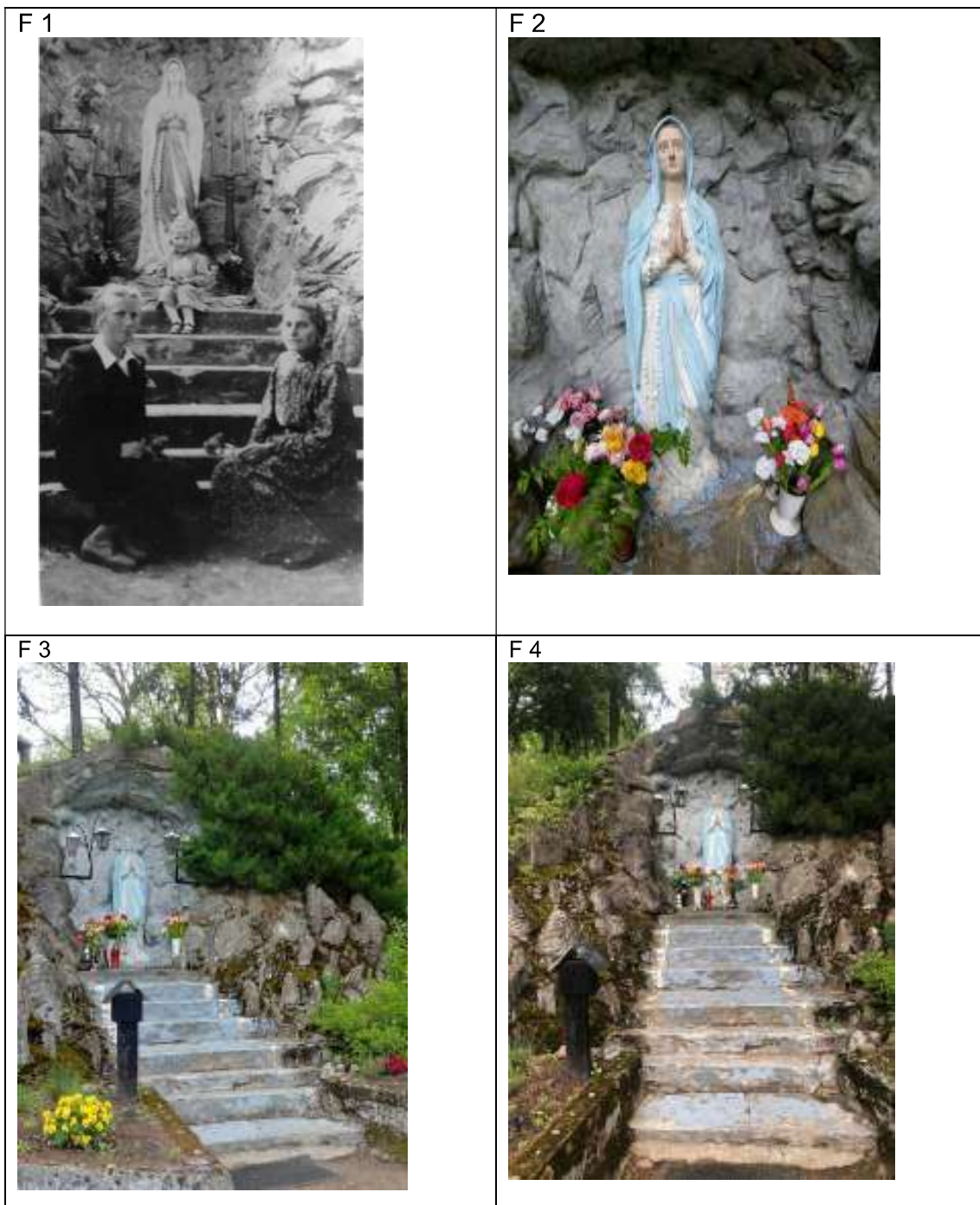
Iš knygos "Veiviržėnų seniūnijos kultūros paveldas", Druka, 2009:

p. 29. "Švč. Marijos Lurdo grotas". Senujų Šv. Jurgio kapinių pietiniame pakraštyje, atšlaitėje, XX a.

VEIVIRŽŪNŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSO LURDO (35054),
KLAIPĖDOS RAJONO SAV., VEIVIRŽŪNŲ SEN., VEIVIRŽŪNŲ MSTL., LAISVĖS G.,
TVARKYBOS DARBŲ (TAIKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS
2021/4367-TvDP-TT-AKT

pirmojoje pusėje buvo įrengta Lurdo grotas. Pastatydino pamaldūs Veiviržūnų miestelio moteris. Pasakojama, kad Veiviržūnuose gyvenusi Rudgalvytė buvo labai ligota ir jokie daktarai negalėjo pagydyti. Kartą ji susapnavo, kad reikia miestelyje pastatyti Šv. Marijos statulą. Skulptūrą užsakė pas Švėkšnoje gyvenusį skulptorių **Adomą Jakševičių**. Po Lurdo grotos įrengimo netrukus panelė pasveiko.“

Mokslinių straipsnių rinkinyje „Kultūros paminklai/19“ (Vilnius „Savastis, 2011) 179 psl. „Nauji duomenys apie kultūros paveldo objektus“ rašoma, kad Veiviržūnų Lurdo grotos skulptūra „Lurdo Šv. Mergelė Marija“ (XX a. 3 deš.) kartu su kitomis XX a. 2-3 deš. Veiviržūnų bažnyčioje ir kapinių koplyčioje esančiomis lietomis iš betono ir polichromuotomis skulptūromis priskirtina **Vincentui Jakševičiui** (1873 – 1936), skulptoriaus **Adomo Jakševičiaus** (1908 - 1967) tėvui. "Lurdas"- tai apeiginė kultūros pasireiškimo vieta, kurioje vyksta tautinės ir religinės apeigų formos.

VEIVIRŽĖNŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSO LURDO (35054),
KLAIPĖDOS RAJONO SAV., VEIVIRŽĖNŲ SEN., VEIVIRŽĖNŲ MSTL., LAISVĖS G.,
TVARKYBOS DARBŲ (TAIKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS
2021/4367-TvDP-TT-AKT

Lurdo remontai.

Lurdo remonto ar rekonstravimo darbai istoriniuose šaltiniuose nėra fiksuoti.

Paskirtis ir architektūrinis sprendimas

Veiviržėnų memorialinių objektų komplekso žemės sklypas yra suformuotas, sklypo ribos apibrėžtos.

Dirbtinė grotą, įrengta natūraliame šlaite, organiškai įsikomponuoja į gamtinį reljefą. Iš pagrindinės memorialo dalies į Lurdo grotą nusileidžiama dviem natūraliai šlaite išmintais takais iš rytų ir vakarų pusių. (F1-F4).

Šlaito takelių danga natūrali, gamtinės kilmės- tai smėlio-molio ir dirvožemio mišinys, kuris po lietaus, rudenį ar žiemą tampa klampus ir slidus.

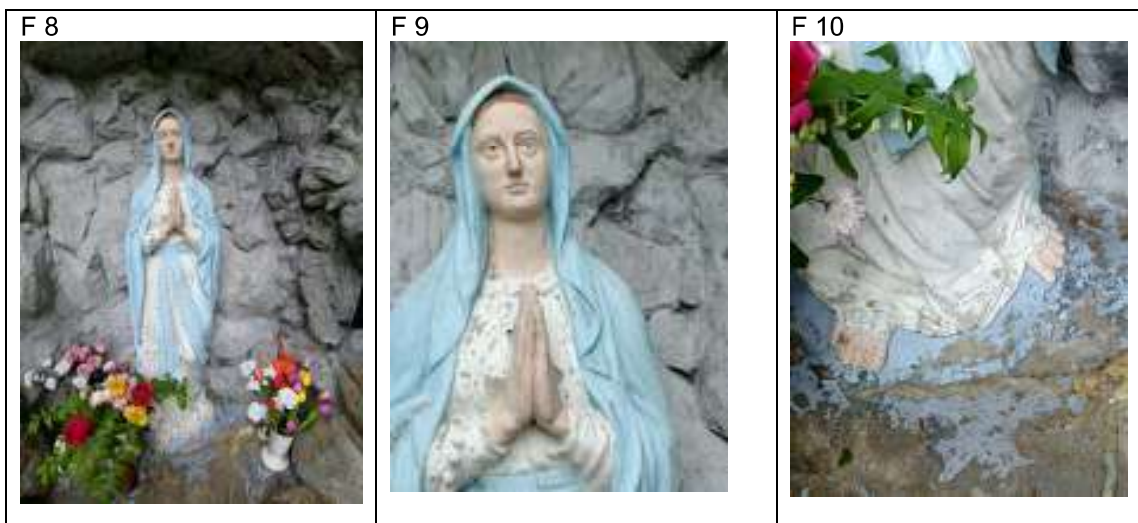
Soniniai takai, leidamiesi žemyn iš abiejų pusių, apjuosia šlaito dalį su Lurdu ir sueina į aikštelę, kuri šlaito papėdėje išplatėja iki ~3,00 metrų. Aikštelės pietiniame pakraštyje stovi veikiantis šachtinis šulinys. Aikštelės danga natūrali, kaip ir takų .

Šlaito papėdėje, abiejose laiptukų, vedančių prie Marijos skulptūros, pusėse suformuotos dvi trikampės klombos, su betoniniais borteliais. Betoniniai borteliai apžėlę samanomis (F5-F7).

Tūrinė erdvinė kompozicija - dirbtinai suformuota Lurdo Grotą šlaite- išlikusi autentiška. Grotą sumūryta iš įvairaus dydžio lauko akmenų, nutinkuotų cementiniu tinku. Akmenys, organiškai sukomponuoti šlaite, suformuoja ir aprėmina nišą, kurioje įrengta lieta betoninė Šv. Mergelės Marijos skulptūra. (F8-F9). Grotos skliautas apsaugo ją nuo tiesioginių atmosferinių kritulių.

Švenčiausios Mergelės Marijos skulptūra yra natūralaus aukščio- ir siekia 1m 66 cm. Ji stovi ant labai žemo 5cm postamento, imituojančio akmenį.

VEIVIRŽĖNŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSO LURDO (35054),
KLAIPĖDOS RAJONO SAV., VEIVIRŽĖNŲ SEN., VEIVIRŽĖNŲ MSTL., LAISVĖS G.,
TVARKYBOS DARBŲ (TAIKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS
2021/4367-TvDP-TT-AKT

Skulptūra polichrominė, dažyta aliejiniais pusiau matiniais dažais, keturiomis spalvomis-veidas, rankos ir pėdos nudažyti natūralia kūno spalva (šviesi ochra); akys ir plaukai- šviesiai ruda; Švenčiausios Mergelės Marijos drabužis ir rožinis bei rožės ant kojų- dažyti baltai, o apsiaustas ir juosta - šviesiai mėlyna (žydra) spalva.

Tolygiai visame skulptūros dažytame paviršiuje dažai atsilupę nedideliais lopeliais, ir labai gausiai- apie 30procentų paviršiaus ploto. Nusilupusios vietos atidengia betoninį paviršių, nepalikdamos ankstesnės polichromijos žymių.

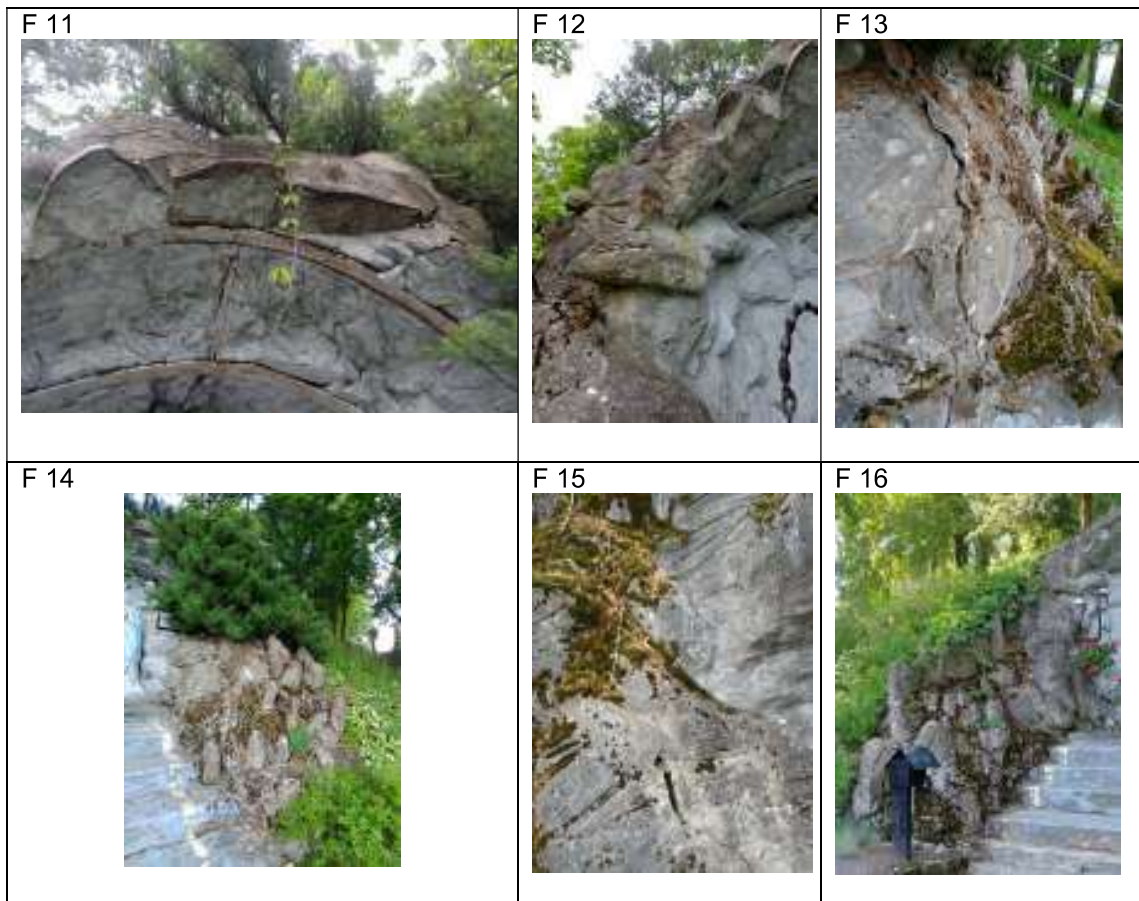
Postamentas- betoninis akmuo, ant kurio stovi skulptūra, dažytas, bet vėliau, dažyta matiniais, emulsiniais, šviesiai mėlynais, kitokio atspalvio nei Šv. Mergelės Marijos drabužiai, dažais. Postamento dažai yra stipriai sunykę. Matomai, "vienu dažymu" buvo nudažyta grotos nišos aikštelė ir visos laiptų pakopos. Apie tai byloja išlikusios fotonuotrukos (F2-F4)

Grotos mūro įvairaus dydžio lauko akmenys, sukomponuoti imituojant natūralius šlaitus ir negilų pusiau dengtą nišą, į kurią užlipame aštuoniais betoniniais laipteliais.

Fasadų architektūrinis konstrukcinis sprendimas išlikęs autentiškas. Visi Grotos šlaitų ir nišos akmenys nutinkuoti ir yra išlikę autentiški. Nišos galinės ir šoninių sienelių akmenų tinkas nudažytas pusiau matiniais pilkais aliejiniais dažais.

Grotos pusarkės formos skliautas sumūrytas iš lauko akmenų, konstrukcijai panaudojant tris skirtingo ilgio pusarkės formos metalo juostų lankus, sutvirtinančius skliautą (F11-F16).

Skliauto akmenys ir konstruktyviniai metaliniai lankai nudažyti tais pačiais pilkais pusiau matiniais aliejiniais dažais, kaip ir galinės sienutės mūras.

Grotos šlaitų tinkuoti akmenys yra gausiai apaugę samanomis.

Slėnio šlaitai prie Lurdo grotos yra apsodinti kultūriniais augalais ir daugiametėmis gėlėmis: grotos viršuje (dešinėje) auga labai didelis ir senas Kazokinis Kadagys; grotos viršuje (kairėje) auga Penkialapis vynvytis.

Šlaituose, iš abiejų grotos pusių, labai gausiai auga daugiametės gėlės: Margalapės melsvės, šlaito dešinėje auga keletas Bijūnų kelmų, taip pat abiejose šlaitų pusėse grupėmis auga Viendienės ir Vilkdalgiai- (F17- F21).

VEIVIRŽĖNŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSO LURDO (35054),
KLAIPĖDOS RAJONO SAV., VEIVIRŽĖNŲ SEN., VEIVIRŽĖNŲ MSTL., LAISVĖS G.,
TVARKYBOS DARBŲ (TAKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS
2021/4367-TvDP-TT-AKT

Iki Švč. Mergelės Marijos skulptūros užlipama esamais betoniniais laipteliais, aštuoniomis pakopomis.

Vizualūs tyrimai bei surinkti senų žmonių prisiminimai leidžia daryti prielaidą, kad pradiniame sprendime laiptukai ir nišos aikštelė buvo akmeniniai. Vėliau akmenys buvo užbetonuoti.

Nuotraukoje (F1), saugomoje Veiviržėnų gimnazijos krašto ir mokyklos muziejuje, matomi laipteliai su šešiomis jau betonuotomis pakopomis. Prie šios nuotraukos esantis įrašas - Veiviržėnų Lurdo skulptūra "Lurdo Švč. Mergelė Marija" (XXa. 3 dešimtmetis)- galimai, reiškia statybos, o ne fotografavimosi laikotarpį.

Dabartinėje yra aštuonios betonuotos laiptų pakopos. Manome, kad toks sprendimas buvo priimtas vėliau, siekiant sutvarkyti lietaus išplautą tako gruntą ties laiptukų apačia ir suvaldyti tolimesnį grunto slinkimą. Todėl buvo įrengtos papildomos dvi apatinės pakopos ir suformuotos šoninės trikampės klombos su betoniniais bortais.

Šiuo metu tako, vedančio iki Lurdo laiptukų, gruntas, aktyviai veikiamas atmosferinių kritulių, yra gerokai išplautas ir išpustytas vėjo, dėl ko labai nužemėjęs jo lygis visiškai atidengė apatinio laiptelio ir šoninių bortų pamatus.

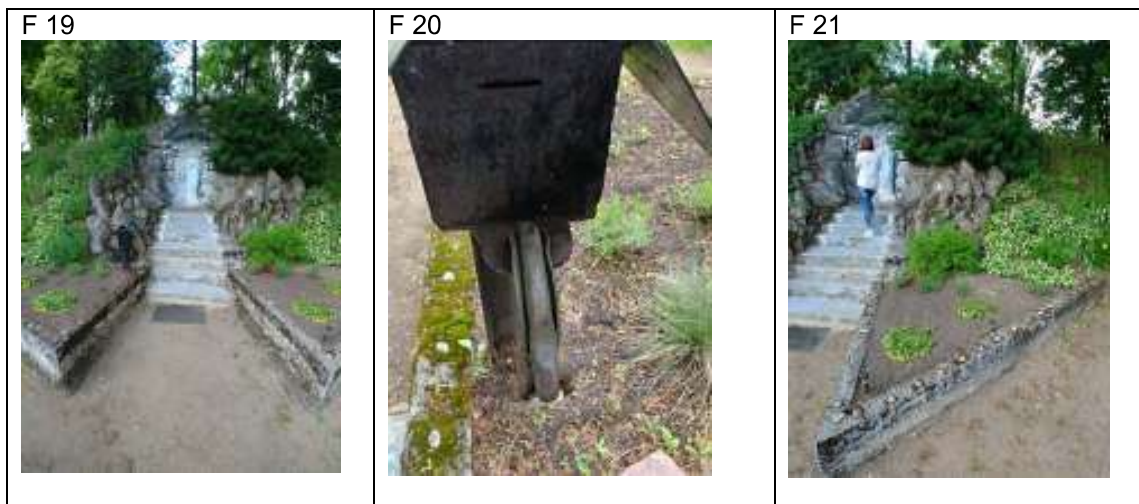
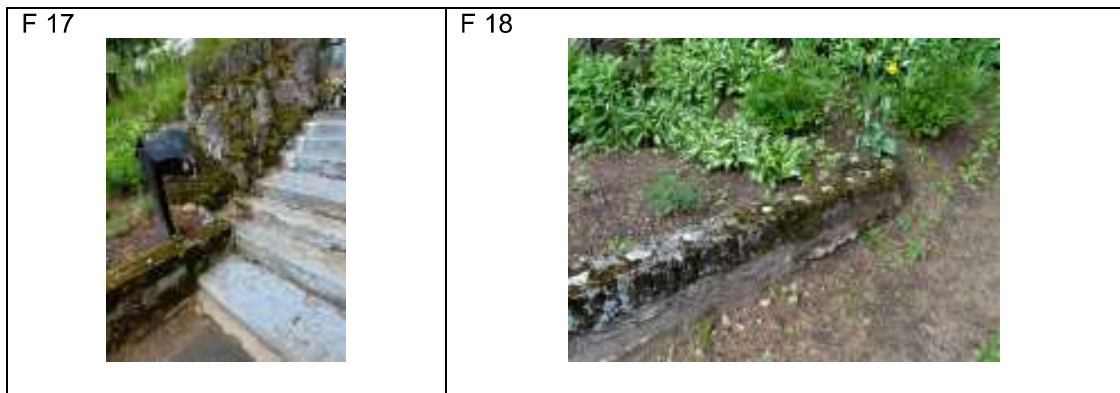
Tikėtina, kad laiptukų išbetonavimas, o vėliau ir dar dviejų pakopų įrengimas bei šlaitų sutvirtinimas, įrengus klombas su betoniniais bortais, buvo padaryti laikotarpyje nuo 1925 m. iki 1941 m., nes, nelabai tikėtina, kad II-ojo pasaulinio karo metu, o ir vėliau, sovietų okupacijos laikotarpyje, būtų atliekami tokios apimties Lurdo remonto darbai.

Bet tai yra tik prielaidos, ardomieji tyrimai neatlikti, o juos atlikti šiuo metu nėra tikslinga.

Visos aštuonios laiptelių pakopos yra skirtingų aukščių ir skirtingų pločių, todėl vizualiai labai natūraliai įsikomponuoja į bendrą grotos architektūrinį sprendimą.

Viršutinė laiptų pakopa pereina į aikštelę, kurioje ant neaukšto (h-5cm) postamento, imituojančio akmenį, stovi Švč. Mergelės Marijos skulptūra.

Klombų betoninių bortų viršutinė horizontalioji plokštuma yra "papuošta" eile akmenukų (de 4-6cm), inkrustuotų į betoną. Betoniniai borteliai yra gausiai apaugę samanomis. (F5- F7, F17- F18).

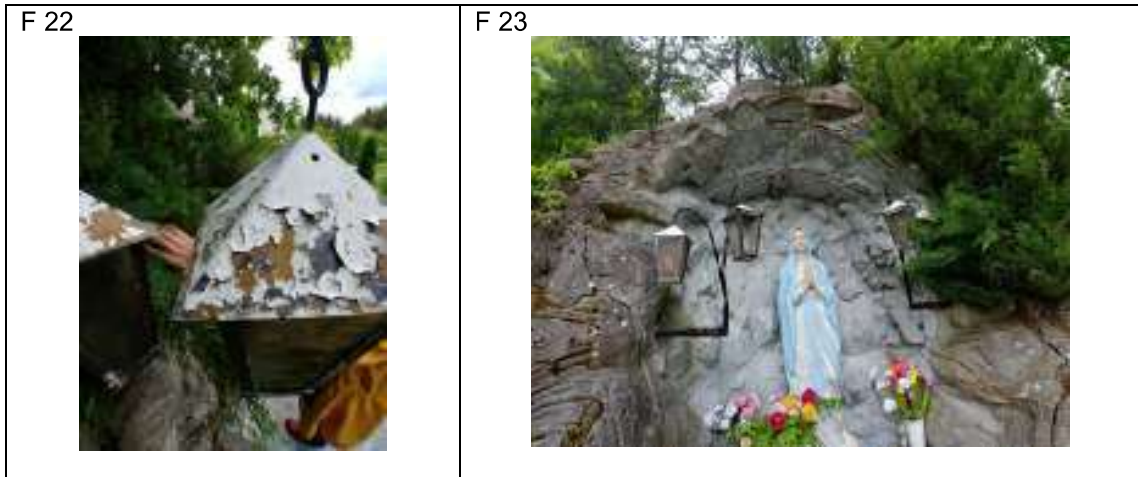
VEIVIRŽENŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSO LURDO (35054),
KLAIPĖDOS RAJONO SAV., VEIVIRŽENŲ SEN., VEIVIRŽENŲ MSTL., LAISVĖS G.,
TVARKYBOS DARBŲ (TAIKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS
2021/4367-TvDP-TT-AKT

Kiti gaminiai ir elementai

Metaliniai žibintai.

Keturi metaliniai žibintai, yra pakabinti ant vertikalių metalinių stovų, padarytų iš dviejų suktų juostų ir vertikaliai pritvirtintų prie metalinių horizontalių kronšteinų, kurie yra įankuoti į grotos akmenų mūrą. (F22- F23).

Žibintai pagaminti iš storos skardos, keturbriauniai, įstiklintais langeliais.

Matosi, kad žibintų rėmai ir stogeliai buvo dažyti baltai, taip pat ant stogelių dar yra likę ir auksinės ochros dažų likučiai.

Peržiūrėjus Lurde buvusių ir dabar esančių puošybinių elementų kaitą turimose fotografijose, matome, kad nei žibintai, nei jų laikikliai nėra autentiški.

Senesnėse turimose fotografijose (8.Istoriniai tyrimai, F.3,4,5.) matome, kad laikikliai buvo taikomi pastatomiems žibintams fiksuoti, buvo naudojami kaip dėklai gėlių vazoms (F1)- po vieną vazą kiekvienoje grotos pusėje. Vėliau vazos buvo nuimtos, ant laikiklių pritvirtinus naujus vertikalius stovus, ant jų buvo pakabinti keturi kabantys žibintai žvakėms (po du žibintus iš abiejų pusių).

Žibintai keturkampiai, metaliniai, su skirtingai raštuoto stiklo sienelėmis, su atidaromu keturšlaičiu metaliniu stogeliu. Žibintų metalas dažytas, dažai atsilupę, metalinis paviršius rūdija.

Kitiems gaminiams ir elementams yra priskiriama Lurdo kairėje klonboje ant metalinės kojos įrengta aukų dėžutė. Tai metalinė, juodai dažyta neapibrėžtos formos, primenanti inkilą, dėžutė su nusitrynusiu baltu užrašu ant stogelio "AUKŲ DĖŽUTĖ". dėžutė užrakinama pakabinama spyra (F24- F27).

Ši dėžutė įrengta privačia iniciatyva. Aukų rinkėjas ir dėžutės įrengėjas nežinomas.

VEIVIRŽĖNŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSO LURDO (35054),
KLAIPĖDOS RAJONO SAV., VEIVIRŽĖNŲ SEN., VEIVIRŽĖNŲ MSTL., LAISVĖS G.,
TVARKYBOS DARBŲ (TAKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS
2021/4367-TvDP-TT-AKT

Architektūrinių - konstrukcinių tyrimų išvados

Atlikus išsamius tyrimus nustatyta:

1. Slėnio šlaite dirbtinai suformuotos Grotos tūrinė erdvinė kompozicija išlikusi autentiška.

1.1. Grotą yra šlaite, sumūryta iš lauko akmenų. Akmenų mūras tinkuotas unikalūs reljefo dekoratyviniu tinku, imituojančiu jūros gelmių akmenų rieves. Akmenų tinkas išlikęs autentiškas, tačiau vietomis jo būklė bloga, randami trūkiai ir nuo akmenų atsokusio tinko dalys, ypač tai pastebima grotos dešiniajame šlaite po kadagio krūmu. Tose vietose randama didžiausia mūro ir apdailos sluoksnio trūkių ar tinko pažeidimų koncentracija.

1.2. Visas mūras gausiai apaugę samanomis, kurioms želti sąlygos čia labai palankios. Nors apsamojęs paviršius atrodo autentiškai ir gražiai, samanas būtina pašalinti. Jose besikaupianti drėgmė ardo autentišką apdailinį tinko sluoksnį ir silpnina patį grotos mūrą.

2. Fasadų architektūrinis sprendimas- Lurdo grotos imitacija- išlikęs autentiškas.

2.1. Lurdo grotos niša suformuota dirbtinai, įrengiant ~1,5m x 1,50m aikštelę su pusarkės formos skliautu, sutvirtintu trimis metaliniais lankais- autentiška

2.2. Lurdo grotos nišos skliautas, metaliniai lankai, galinės sienos ir šoninių akmenų tinkas yra nudažytas aliejiniais pilkais pusiau matiniais dažais. Dažai aprūpėję, atsilupę. Dažymo data nenustatyta.

2.3. Grotos skliaute išlikusių autentiškų metalinių sutvirtinimo juostų paviršius surūdijęs, vietomis išsipūtęs ir susisluoksniavęs. Irimas, prasidėjęs metalo paviršiuje, plinta į vidų. Koroziją ypač aktyvina drėgmė, patenkanti ant metalinių lankų pro grotos skliauto mūrą.

2.4. Iki Lurdo grotos nišos, kurios aikštelėje ant neaukšto postamento pastatyta Švč. Mergelės Marijos skulptūra, užlipama betonuotais laiptukais- aštuoniomis skirtingo aukščio ir skirtingo pločio pakopomis, kurios vertinamos kaip neautentiškos, dėl pakeisto pirminio architektūrinio sprendimo ir medžiagiškumo viename iš ankstesnių laikotarpių po Lurdo pastatymo.

Tačiau jie išlieka neatsiejama Lurdo grotos fasadų dalimi, organiškai įsikomponuojančia į bendrą architektūrinį sprendimą.

Laiptukų betono būklė bloga. Randami paviršiniai nudažymai ir giluminiai trūkiai. Ant jų yra išlikusios dažymo žymės. Sunykęs tako gruntas ties apatine pakopa atidengia laiptukų pamatus.

2.5. Grotos šlaitai iš abiejų pusių nusileidžia į trikampes klombas su aukštais betoniniais borteliais, atriojančiais aikštelę ir taką, vedantį iki Lurdo grotos nišos. Klombų borteliai labai natūraliai papildo, o kartu ir "uždaro" Lurdo grotos architektūrinę kompoziciją, sukurdami kamerinės erdvės baigtumo įspūdį, ir tokiu būdu tampa organiškai grotos architektūrinio sprendimo dalimi, todėl bendrame sprendinių kontekste vertinami kaip neatsiejamas Lurdo grotos elementas.

Borteliai, tikėtina, kad buvo įrengti vėliau, negu Lurdo grotą, kaip būtina prevencinė priemonė šlaitų grunto slinkimui sustabdyti. Galimai jie buvo įrengti tuo pačiu metu, kada buvo papildomai įrengtos dvi apatinės laiptukų pakopos.

Betoninių bortelių viršutinę horizontaliąją plokštumą "puošia" eilė akmenukų (de4-6 cm), inkrustuotų į betoną.

Borteliai yra gausiai apaugę samanomis. Trūkių ar nudažymų nerasta.

VEIVIRŽĖNŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSO LURDO (35054),
KLAIPĖDOS RAJONO SAV., VEIVIRŽĖNŲ SEN., VEIVIRŽĖNŲ MSTL., LAISVĖS G.,
TVARKYBOS DARBŲ (TAKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS
2021/4367-TvDP-TT-AKT

3. Grotos nišoje esanti lieta lurdo Švč. Mergelės Marijos skulptūra išlikusi autentiška.

3.1. Skulptūra betoninė, polichromuota, dažyta keturiomis spalvomis- veidas, rankos ir pėdos nudažyti natūralia kūno spalva (šviesi ochra); akys ir plaukai- šviesiai rudai; jos drabužis ir rožinis bei rožės ant pėdų- baltai, o apsiaustas ir juosta - ta pačia šviesiai mėlyna (žydra) spalva.

3.2. Skulptūros būklė gera- plyšių, įtrūkimų ir didesnių ar mažesnių netekčių nerasta.

3.3. Apdailos (polichrominis dažymas) būklė bloga – vietomis dažai atsilupę, po jais matomas vientisas pilkos betono spalvos skulptūros paviršius. Būklė blogėjanti.

Atliekant žvalgomouosius tyrimus, vizualiai buvo pastebėtas tik vienas paskutinio perdažymo sluoksnis, todėl kiek kartų ir kokiais dažais buvo perdažoma skulptūra nustatyti nepavyko. Dabar skulptūra nudažyta pusiau matiniais aliejiniais dažais, keturiomis spalvomis.

Kad skulptūra buvo dažyta keletą kartų, matome iš turimų skirtingo laikotarpio fotografijų.

4. Kiti gaminiai ir elementai

4.1. Metaliniai žibintai. Keturi metaliniai žibintai, yra pakabinti ant vertikalių metalinių stovų, padarytų iš dviejų suktų juostų vertikaliai pritvirtintų prie metalinių horizontalių laikiklių. Žibintai pagaminti iš storos varinės (arba variuotos) skardos, keturbriauniai, laikikliai pagaminti iš juodo sukto metalo juostos, langeliai įstiklinti skirtingų raštų matiniais stiliukais. Ant žibintų rėmelių ir stogelių randami baltų ir auksinės ochros dažų likučiai.

4.2. Grotos šonuose yra metalinju kronšteinų dalys- po vieną kiekviename grotos šone. ant jų pritvirtinti sukto metalo stovai ir žibintai. Sprendžiant iš turimų fotografijų, jie nėra autentiški, tačiau, turime per mažai duomenų, kad atkurti pirminį sprendimą.

4.3. Lurdo kairėje klomboje ant metalinės kojos įrengta aukų dėžutė. Tai metalinė, juodai dažyta neapibrėžtos formos, primenanti inkilą, dėžutė su nusitrynusiu baltu užrašu ant stogelio "AUKŲ DĖŽUTĖ". Dėžutė užrakinama pakabinama spyna.

Tai svetimas Lurdui elementas, menkinantis šios vietos sakralinę reikšmę.

REKOMENDUOJAMI TVARKYBOS (REMONTO) DARBAI

Akmens mūro, rievėto tinko bei betono tvarkybos darbams- remonui ir dažymui- rekomenduojamos šiuolaikinės "Remmers" (arba taikant analogus) specialiosios technologijos, sukurtos saugomų NK vertybių objektų tvarkybos darbams: objektų paviršių valymui, tvirtinimui, restauravimui, seno tinko atnaujinimui ir dažymui bei priežiūrai.

Dažymui rekomenduojamos šiuolaikinės dažymo technologijos (pramoninės gamybos sintetiniai dažai), taikomi tos pačios firmos dažai bei plakiravimo medžiagos, atitinkantys suderinamumo bei grįžtamumo principus. Dažoma pagal gamintojo technologiją.

Siekiant išsaugoti kultūros paveldo objekto veringąsias savybes bei sustabdyti jų elementų ir konstrukcijų tolesnį irimą, rekomenduojami šie tvarkybos darbai:

1. Lurdo Grotos akmens mūro ir dekoratyvinio tinko remontas.

1.1. Vizualiai ir rankiniu būdu (pastuksenant) patikrinami visi tinkuoti Lurdo grotos akmenys (šlaituose, nišoje ir skliaute).

1.2. Nuo grotos akmenų tinko nuvalomos samanos, kerpės ir kitos apnašos, išvalomas ir plovimo aparatu (su reguliuojamu slėgiu) išplaunamas gruntas susikaupęs trūkiuose.

1.3. Atšokęs ar pakilęs akmens mūro tinkas atsargiai nudaužiamas nuo akmens paviršiaus. Švariai nuvalomas.

1.4. Nuvalyti akmenys, ar pažeistos jų dalys, pertinkuojami naudojant torkretavimo technologiją ir stambiagrūdį atstatymo tinką, pritaikant smėlio frakcijos stambumą pagal esamą analogą. Pertinkuojama analogiškai imituojant unikalaus reljefo akmenų rieves pagal esamus paviršių analogus.

1.5. Nuo Lurdo grotos skliauto ir nišos sienų rankiniu būdu ir plovimo aparatu (su reguliuojamu slėgiu) nuvalomi (nuplaunami) aliejiniai dažai. Darbas atliekamas etapais, uždengus metalinius konstrukcinius skliauto lankus ir taip apsaugant juos nuo galimų pažeidimų.

1.6. Nuvalyti nišos sienų ir skliautų akmenys po remonto apdorojami tikslinėmis (impregnantais, atstumiančiais vandenį ir žalėsius) medžiagomis. Nišos sienų ir skliauto paviršiai nedažomi. Paviršių valymas turi būti tausojantis tiek, kiek įmanoma ir toks intensyvus, kiek tik reikia!

2. Lurdo grotos skliauto konstrukcinių lankų apsauga.

2.1. Rankiniu būdu nuo Lurdo grotos skliauto konstrukcinių lankų nuvalomos rūdys. Lankai padengiami specialiąja priemone, naudojama atvirame ore apsaugai nuo korozijos, tepant ant gaminių iš abiejų pusių du kartus. Sunkiai prieinamose vietose naudojami spec. švirškštai. Konstrukciniai lankai nudažomi lauko metalui skirtais dažais du kartus.

3. Švč. Mergelės Marijos skulptūros remontas.

3.1. Rankiniu būdu nuvalomas visas skulptūros paviršius. Nuvalius skulptūrą ir radus, kad ir labai mažai pažeistų ar defektuotų vietų, jas remontuoti.

3.2. Paviršius po remonto impregnuojamas ir dažomas.

3.3. Skulptūra perdažoma silikatiniais dažais, skirtais betoninių paviršių dažymui lauko sąlygomis.

Silikatiniais dažais nudažytas betoninis paviršius nepasidengia plėvele, yra neblizgus ir nesudaro galimybių kauptis žalumai. Lurdo grotos skulptūra „Lurdo Švč. Mergelė Marija“ (XX a. 3 deš.) kartu su kitomis XX a. 2-3 deš. Veiviržėnų bažnyčioje ir kapinių koplyčioje esančiomis lietomis iš betono ir polichromuotomis skulptūromis priskirtina **Vincentui Jakševičiui**, spalvų parinkimui rekomenduojama naudotis to paties autoriaus- Vincento Jakševičiaus Švč. Mergelės Marijos skulptūrų polichromijos analogais.

Tvarkybos darbų projektinių sprendinių brėžiniuose nurodomi naudojamų spalvų kodai pagal RAL spalvyno paletę.

Paviršių valymas turi būti tausojantis tiek, kiek įmanoma ir toks intensyvus, kiek tik reikia!

APLINKOS TECHNINIŲ PRIEMONIŲ ĮRENGIMAS BEI NEATIDĖLIOTINI SAUGOJIMO DARBAI

Siekiant išsaugoti kultūros paveldo objekto veringąsias savybes bei sustabdyti neigiamai veikiančius veiksnius, nepažeidžiant ar kitaip neįtakojant objekto autentiškumo ir bendrosios kompozicijos sprendinių, kartu su tvarkybos darbais Architektūrinių- konstrukcinių tyrimų dalyje įvertinami bei priimami sprendimai dėl objekte numatomų apsaugos techninių priemonių įrengimo ir neatidėliotinių objekto saugojimo darbų.

4. Apsaugos techninės priemonės

Neatsiejamai nuo numatomų Lurdo grotos tvarkybos (remonto) darbų, siekiant kultūros paveldo objektą apsaugoti nuo neigiamo aplinkos poveikio, gamtos ar žmogaus žalojančių veiksnių, projekte numatomi atlikti darbai, šalinantys tiesiogines priežastis, susijusias su kultūros paveldo objekto, jo dalių ar elementų avarijos grėsmės pašalinimu. Šie darbai taip pat gali būti finansuojami iš paveldotvarkai skirtų lėšų.

Rekomenduojami svarbiausi neatidėliotini darbai, tiesiogiai susiję su šio kultūros paveldo objekto dalimis ir elementams kylančios grėsmės pašalinimu, yra grotos mūro irimo priežasčių pašalinimas, išimant krūmus, augančius ant skliauto, hidroizoliacijos įrengimas, grunto stabilizavimas ir kitų priemonių taikymas:

4.1. Išimamas spygliuotis krūmas- Kazokinis kadagys, augantis šlaito viršuje, dešinėje pusėje virš grotos skliauto (darbai atliekami tik rankiniu būdu).

4.2. Išimamas vijoklis- Penkialapis vynytytis (ir visos jo ataugos), augantis šlaito viršuje, virš grotos skliauto, kairėje pusėje. (darbai atliekami tik rankiniu būdu).

6.3. Virš šlaite suformuotos grotos skliauto įrengiama dvisluoksnė klijuotinė hidroizoliacija.

6.4. Ant grotos skliauto, suformuojama žolinė danga, apsauganti nuo gamtinės erozijos ir skirta kultūros paveldo objekto stabilumui užtikrinti.

6.5. Atstatomas buvęs žemės lygis tarp klombų ir aikštelėje, esančioje priešais Lurdo grotą. Užpilamas reikiamas žvyro sluoksnis, uždengiantis laiptukų ir betoninių bortelių pamatus žvyru iki 16cm aukščiausioje vietoje ir stabilizuojantis jų slinkimą. Žvyras sutankinamas.

6.6. Šlaito apačioje esančiose trikampėse klombose stabilizuojamas gruntas, įrengiant žolinę dangą.

7. Gėlynų tvarkymas

7.1. Siekiant atkurti ir išsaugoti prarastą pirminę šio Lurdo idėją -"Tu mano paveikslą turi pastatyti šventoje ir pamirštoje vietoje, kur pastoviai turi žydėti rožės"-, rekomenduojama klombose įrengti rožyną.

REKOMENDUOJAMI TVARKOMIEJI STATYBOS DARBAI (REMONTAS) DARBAI (sprendžiami kitu projektu)

Betono paprastojo remonto darbams rekomenduojamos šiuolaikinės "Remmers" (arba taikant analogus) tikslinės sistemos, sukurtos saugomų NK vertybių objektų tvarkybos darbams: objektų paviršių valymui, tvirtinimui ir priežiūrai.

Dažymui rekomenduojamos šiuolaikinės dažymo technologijos (pramoninės gamybos sintetiniai dažai), taikomi tos pačios firmos dažai bei plakiravimo medžiagos, atitinkantys suderinamumo bei grįžtamumo principus. Dažoma pagal gamintojo technologiją.

VEIVIRŽENŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSO LURDO (35054),
KLAIPĖDOS RAJONO SAV., VEIVIRŽENŲ SEN., VEIVIRŽENŲ MSTL., LAISVĖS G.,
TVARKYBOS DARBŲ (TAIKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS
2021/4367-TvDP-TT-AKT

8. Rekomenduojamas Lurdo Grotos nišos aikštelės ir betoninių laiptukų remontas

8.1. Aikštelės ir laiptukų paviršiaus rankiniu būdu ir naudojant plovimo aparatą (su reguliuojamu slėgiu, nenaudojant aukšto slėgio) tausojančiu režimu nuvalomos apnašos, purvas ir dažų likučiai.

8.2. rasti neatitikimai- trūkiai, nutrupėjimai, mechaniniai nudaužimai ar pan., remontuojami

8.3. Grotos Lurdo nišos Aikštelės ir laiptukų pakopų paviršiai po nuvalymo ir remonto apdorojami tiksliniais tvirtikliais ir impregnantu . Paviršiai nedažomi.

9. Rekomenduojamas klombų betoninių bortų (atraminių sienučių) remontas

9.1. Nuo klombų betoninių bortų paviršiaus rankiniu būdu ir naudojant plovimo aparatą (su reguliuojamu slėgiu) nuvalomos samanės, apnašos ir purvas. Rasti neatitikimai (iki 10proc.) remontuojami. Po remonto apdorojami tikslinėmis medžiagomis. Paviršiai nedažomi.

10. Metalinių žibintų remontas

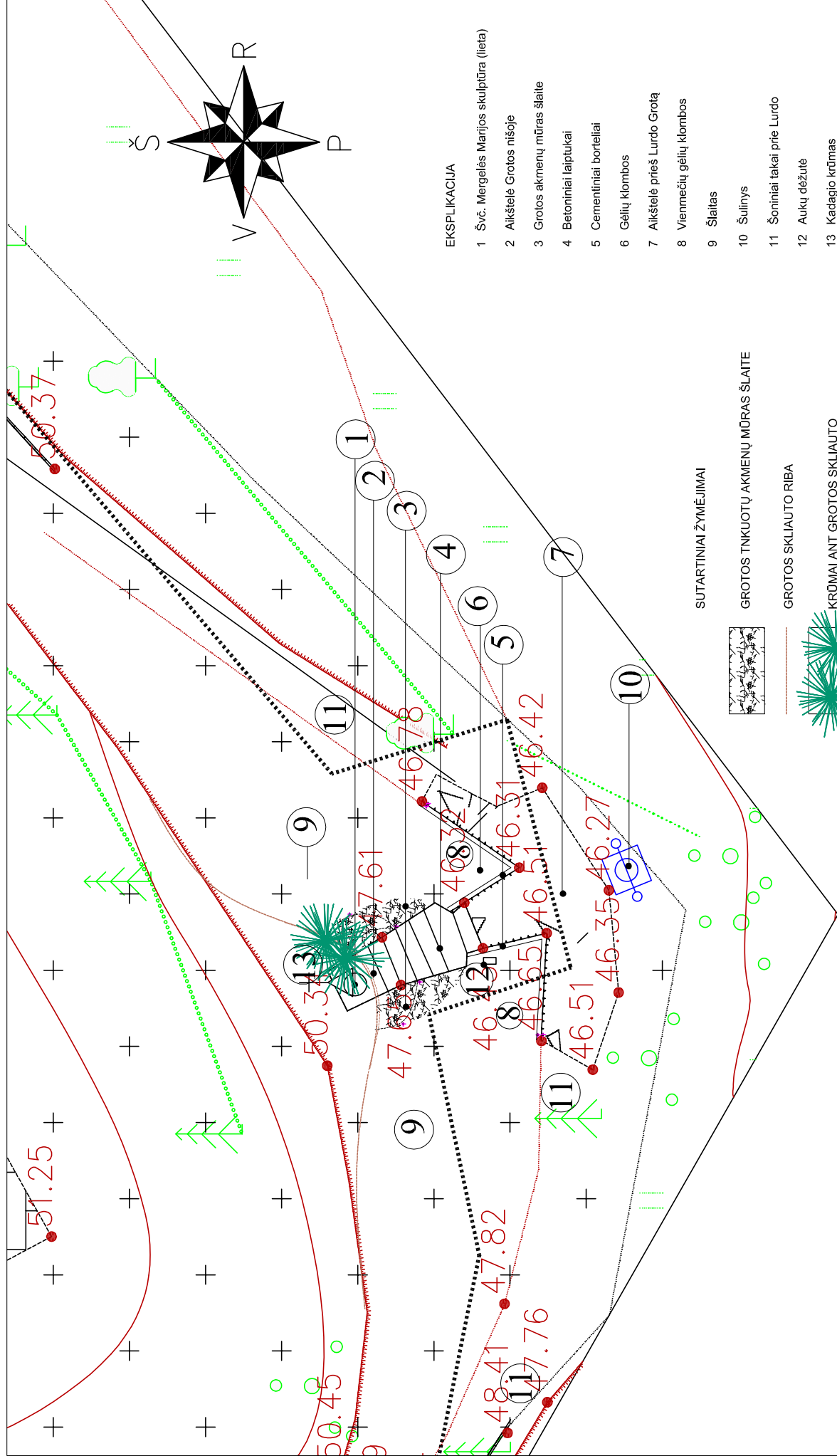
10. 1. Žibintų metalinės dalys nuvalomos, apdorojamos metalui skirtais nuriebalinimo ir antikoroziniais tirpalais. Dažomi metalo dažais pagal gamintojo technologiją.

10. 2. Visus stiklus pakeisti naujais skaidriais.

11. Aukų dėžutė naikinama, kaip svetimas objektui elementas.

Veivirženų memorialinių objektų komplekso lurdo (35054) tvarkybos darbų taikomųjų tyrimų projekte numatomi sprendiniai nepažeis ir neįtakos vietinio kraštovaizdžio bei Veivirženų memorialinių objektų komplekso autentiškumo ir nemenkins jų vertingųjų savybių.

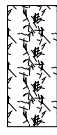
Atest. Nr.	IĮ. "VIRGINIJOS JABLONSKIENĖS FIRMA" ĮM.K. 241313520 MALŪNININKŲ G. 2-1, KLAIPĖDA		VEIVIRŽENŲ MEMORIALINIO KOMPLEKSO LURDO (35054) KLAIPĖDOS RAJ. SAV., VEIVIRŽENŲ MSTL., LAISVĖS G., TVARKYBOS DARBŲ (TAIKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS		
0761	PV Virginija Jablonskienė		ARCHITEKTŪRINIAI-KONSTRUKCINIAI TYRIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS	Laida	
0855	PDV Daliūtė Saveikienė			0	
TT	Užsakovas: Klaipėdos rajono savivaldybė		2021/4367-TvDP-TT-AKT	Lapų	Lapas
				10	18

EKSPLIKACIJA

- 1 Šv. Mergelės Marijos skulptūra (lėta)
- 2 Aikštelė Grotos nišoje
- 3 Grotos akmenų mūras šlaite
- 4 Betoniniai laiptukai
- 5 Cementiniai borteliai
- 6 Gėlių klombos
- 7 Aikštelė prieš Lurdo Grolą
- 8 Vienmečių gėlių klombos
- 9 Šlaitas
- 10 Šulinys
- 11 Šoniniai takai prie Lurdo
- 12 Aukų dėžutė
- 13 Kadagio krūmas

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

GROSOS TNKUOTŲ AKMENŲ MŪRAS ŠLAITE

GROSOS SKLIAUTO RIBA

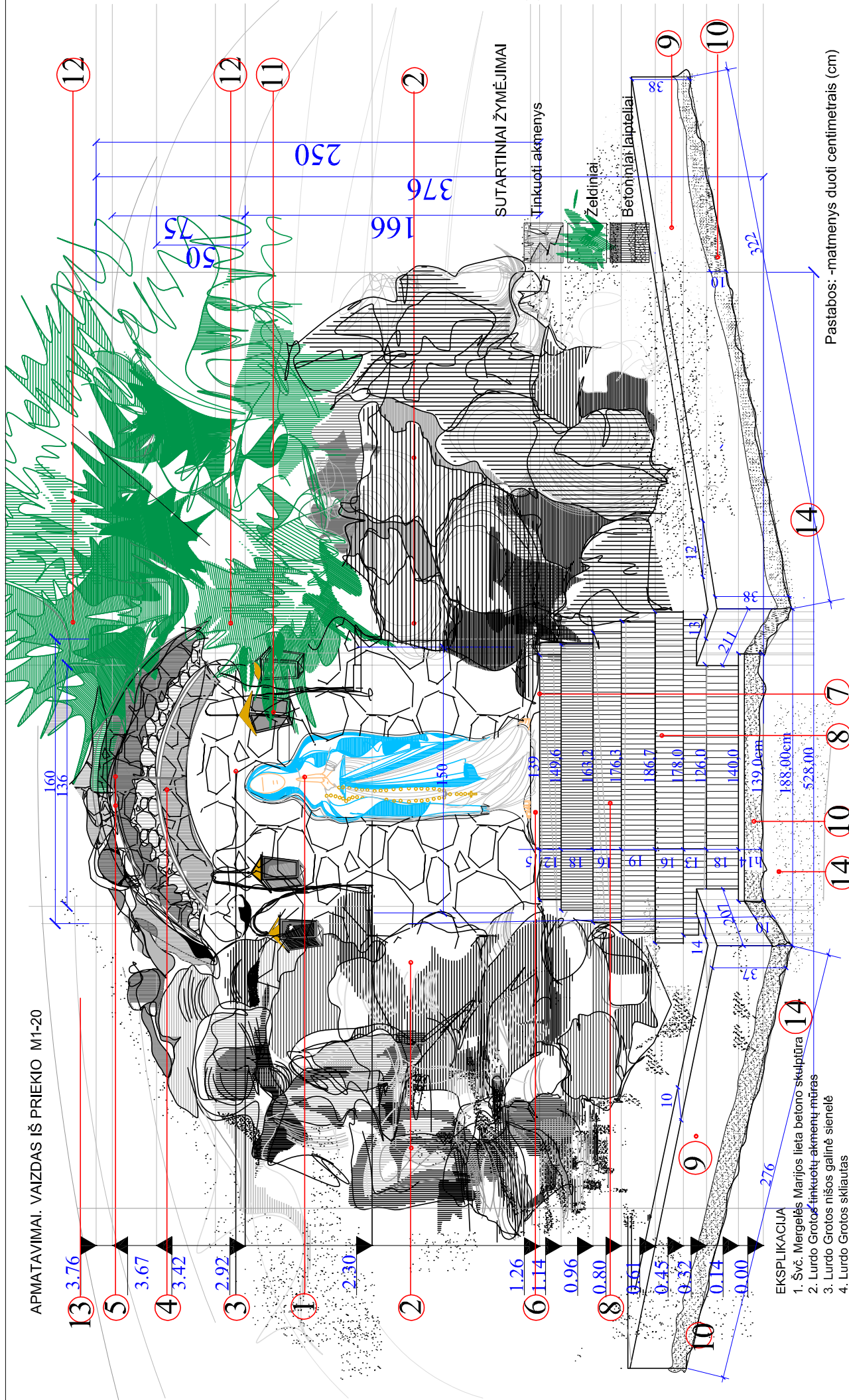
KRŪMAI ANT GROTOS SKLIAUTO

BENDRIEJI SKLYPO PLANO IR STATINIO RODIKLIAI

ŽEMĖS SKLYPAS	
Žemės sklypo plotas	-0.3230 ha
Kelių plotas	-0.0266 ha
Užstatyta teritorija	-0.2964 ha
KITI INŽINERINIAI STATINIAI- LURDAS	
Lurdo plotas	-1.49 m ²
Tūris	-4 kub. m.

Abiudis Nr.	2502	PV	V.-JABLONSKIENE	2022-03	VEVIRŽENŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSO LURDO (35054), KLAIPĖDOS RAJONO SAV. VEVIRŽENŲ SEN. VEVIRŽENŲ MSTL., LAISVĖS G., TVARKYBOS DARBŲ REMONTO PROJEKTAS	Laida	0
	0761		arch.	D.SAVEIKIENE			2022-03
0855	STATYTOJAS:		KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA		2021/4367 TVDP-SP-01	Lapas	19
TvDP						Lapas	1

APMATAVIMAI. VAIZDAS IŠ PRIEKIO M1-20

EKSPLIKACIJA

1. Švč. Mergelės Marijos lieta betono skulptūra
2. Lurdo Grotoš tinkuotų akmenų mūras
3. Lurdo Grotoš nišos galinė sienelė
4. Lurdo Grotoš skliautas
5. Lurdo Grotoš skliauto metaliniai konstrukciniai lankai
6. Švč. Mergelės Marijos skulptūros betoninis postamentas
7. Lurdo Grotoš nišos aikštelė
8. Betoniniai laiptai, aštuonios pakopos
9. Betoniniai klombų bortai
10. Laiptų ir klombų bortų pamataukai
11. Metaliniai žibintai
12. Krūmas- Kazokinis kadagys
13. Vjokliš- Penkiialapis vynyvitis
14. Aikštelė ir takas prie Lurdo

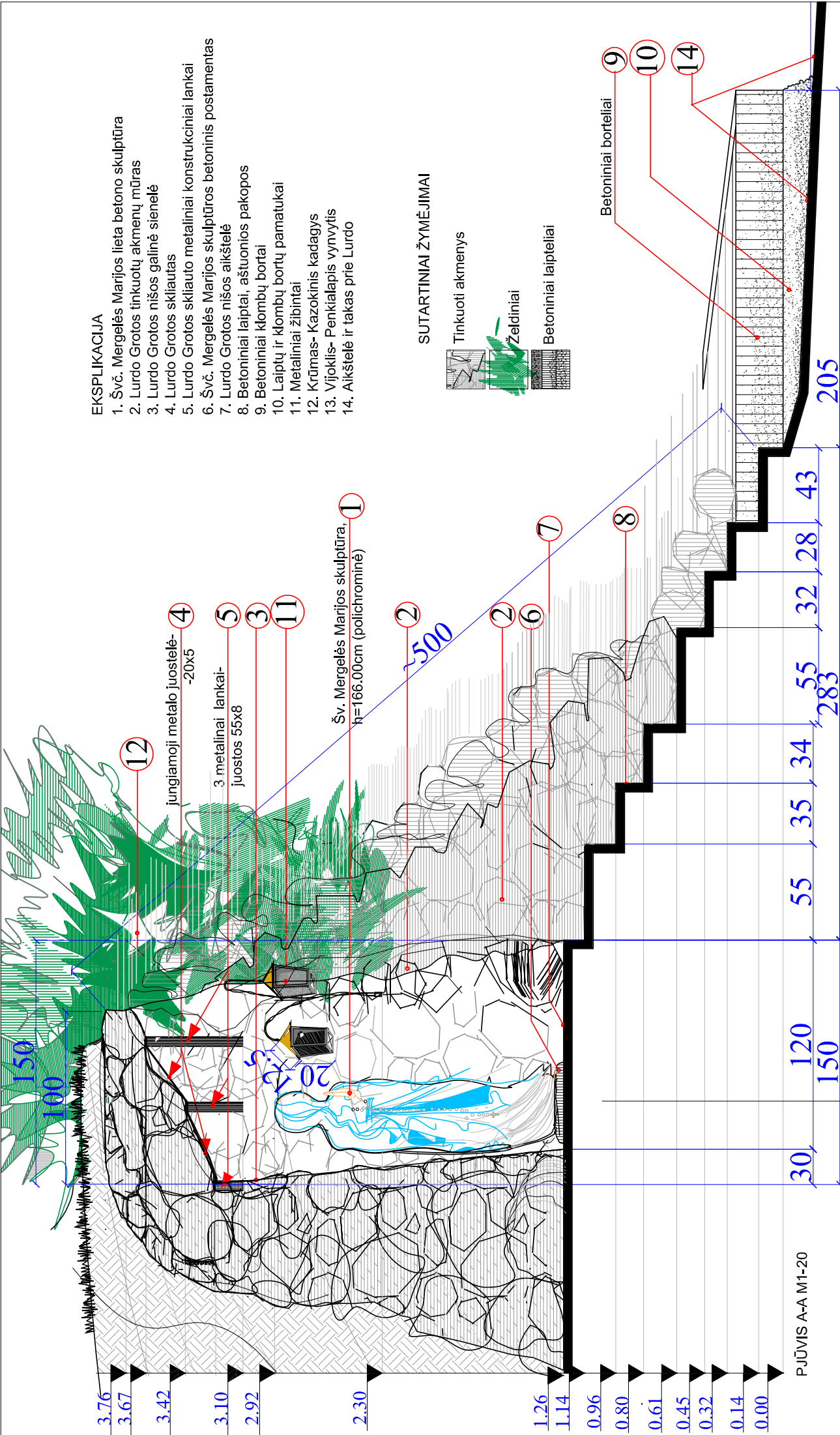
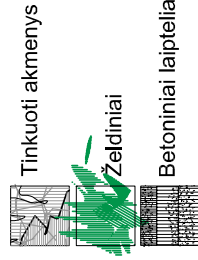
Pastabos: -matmenys duoti centimetrais (cm)

Abiuravimas Nr.	I.Į. "VIRGINIJOS JABLONSKIENĖS FIRMA"	VEIVIRŽENŲ MEMORIALINIO KOMPLEKSO LURDO (36064) KLAIPĖDOS RAJ. SAV., VEIVIRŽENŲ MISTL., LAISVĖS G., TVARKYBOS DARBŲ (TAKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS
0761	PV V.JABLONSKIENĖ	2021-06
0855	arch. D.SAVEIKIENĖ	2021-06
TvD	UŽSAKOVAS/VALDYTOJAS: KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA	APMATAVIMŲ BRĖŽINYS M1-20
		2021/ 4367 TvD(TT)P- B -02
		Lapų 1
		Lapas 20

EKSPLIKACIJA

1. Švč. Mergelės Marijos lieta betono skulptūra
2. Lurdo Grotos tinkuotų akmenų mūras
3. Lurdo Grotos nišos galinė sienelė
4. Lurdo Grotos skliautas
5. Lurdo Grotos skliauto metaliniai konstrukciniai lankai
6. Švč. Mergelės Marijos skulptūros betoninis postamentas
7. Lurdo Grotos nišos aikštelė
8. Betoniniai laiptai, aštuonios pakopos
9. Betoniniai klombų bortai
10. Laiptų ir klombų bortų pamatai
11. Metaliniai žibintai
12. Krūmas- Kazokinis kadagys
13. Vįjoklis- Penkialapis vynyvis
14. Aikštelė ir takas prie Lurdo

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

ATEKSTO Nr.	I. J. "VIRGINIJOS JABLONSKIENĖS FIRMA"		VEIVIRŽENŲ MEMORIALINIO KOMPLEKSO LURDO (35054) KLAIPĖDOS RAJ. SAV., VEIVIRŽENŲ MSTL., LAISVĖS G., TVARKYBOS DARBŲ (TAIKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS	
	0761	PV	V. JABLONSKIENĖ	2021-06
	0855	arch.	D. SAVEIKIENĖ	2021-06
	TVD		UŠKŪKAVAS VALDYTOVAS	
	KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA		ARCHITEKTŪRINIAI-KONSTRUKCINIAI TYRIMAI, APIMTAVIMAI	
	PJŪVIS A-A M1-20		Laida	
			0	
			Lapų	
	2021/ 4367 TVD(TT)P- B -03		1	
			Lapas	
			21	

Pastabos:

- matmenys duoti centimetrais (cm)
- prieš Lurdo laiptelius esantis takas ir aikštelė -14- padengta biria smėlio, žvyro ir dirvožemio danga, kurios viršūtinis sluoksnis yra nuplautas lietaus ir nupūstytas vėjo, todėl tako bortelių -9- ir į Lurdą vedančių laiptelių pamatai -10- yra atsivėrę apie 14-16 cm aukščio ir matomi visu perimetru.

VEIVIRŽENŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSO LURDO (35054),
KLAIPĖDOS RAJONO SAV., VEIVIRŽENŲ SEN., VEIVIRŽENŲ MSTL., LAISVĖS G.,
TVARKYBOS DARBŲ (TAKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS
2021/4367-TvDP-TT-FF

6. ESAMOS PADĖTIES FOTOFIKSACIJA

1	2	3	4
			
5	6	7	8
			
9	10	11	12
			
13	14	15	16
			

<p>17</p> 	<p>18</p> 	<p>19</p> 	<p>20</p>
<p>21</p> 	<p>22</p> 	<p>23</p> 	<p>24</p>
<p>25</p> 	<p>26</p> 	<p>27</p> 	<p>28</p>
<p>29</p> 	<p>30</p> 	<p>31</p> 	<p>32</p>
			<p>23</p>

Atest. Nr	IĮ. "VIRGINIJOS JABLONSKIENĖS FIRMA" ĮM.K. 241313520 MALŪNININKŲ G. 2-1, KLAIPĖDA		VEIVIRŽENŲ MEMORIALINIO KOMPLEKSO LURDO (35054) KLAIPĖDOS RAJ. SAV., VEIVIRŽENŲ MSTL., LAISVĖS G., TVARKYBOS DARBŲ (TAIKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS	
0761	PV Virginija Jablonskienė		ARCHITEKTŪRINIAI-KONSTRUKCINIAI TYRIMAI, FOTOFIKSACIJA, APMATAVIMAI	LADA
0855	PDV Daliūtė Saveikienė		FOTOFIKSACIJA	0
TT	Užsakovas: Klaipėdos rajono savivaldybė	2021/4367-TvDP-TT-FF	LAPŲ 3	LAPAS 24

[Bendrinti](#)

Veiviržėnų memorialinių objektų komplekso lurdas

★★★★★

Aprašymas

Unikalus objekto kodas

35054

Pilnas pavadinimas

Veiviržėnų memorialinių objektų komplekso lurdas

Adresas

Klaipėdos rajono sav., Veiviržėnų sen., Veiviržėnų mstl., Laisvės g.

Įregistravimo registre data

2012-05-17

Statusas

Registrinis

Objekto reikšmingumo lygmuo yra

Vietinis

Rūšis

Nekilnojamasis

Vertybė pagal sandarą

Į kompleksą įeinantis

Priklauso kompleksui Veiviržėnų memorialinių objektų kompleksas**Eil.Nr. komplekse**

3

Vertingųjų savybių pobūdis

Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas);Kraštovaizdžio;Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);

Vertingosios savybės7.1.1.1. tūrinė erdvinė kompozicija - **dirbtinai suformuota grota šlaite** (-; būklė gera; FF Nr. 24-27; 2011 m.);7.1.1.3. fasadų architektūrinis sprendimas - **lurdo imitacija** (-; būklė gera; FF Nr. 24-26; 2011 m.);7.1.3.3. įvairios išraiškos formos - **lieta lurdo Švč. Mergelės Marijos skulptūra** (h- 1,80 m; būklė gera; FF Nr. 27; 2011 m.);7.3. Pirminė ir istoriškai susiklosčiusi paskirtis - **sakralinė, visuomeninė.**7.5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius - **Lurdo grotos įrengimo iniciatorė buvo veiviržėniškė Rudagalvytė. Ji užsakė skulptūrą pas Švėkšnoje gyvenusį skulptorių Vincentą Jakševičių. Žmonės prie lurdo meldžiasi iki šių dienų.****Pastaba**

Prieš tvarkymo darbus atlikti istorinius fizinius tyrimus

Dokumentai

1. Dėl teisinės apsaugos suteikimo; 2012-05-14; Nr: KPD-AV-280;

Nuotraukos

24

25

26

27

Kiti šaltiniai apie objektą

Naujas komentaras / nuotrauka

© Kultūros paveldo departamentas, Šnipiškių g.3, LT-09309 Vilnius, tel. 273 42 56, faks. 272 40 58, el. paštas centras@heritage.lt | Sukurta: [Labbis](#)

VEIVIRŽENŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSO LURDO (35054),
KLAIPĖDOS RAJONO SAV., VEIVIRŽENŲ SEN., VEIVIRŽENŲ MSTL., LAISVĖS G.,
TVARKYBOS DARBŲ (TAKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS

2021/4367-TvDP-TT-IT

8. ISTORINIAI DUOMENYS

Nekilnojamojo kultūros paveldo objekto pavadinimas: Veiviržėnų memorialinių objektų komplekso lurdas, u.kvr kodas 35054.

Adresas: Klaipėdos raj. sav., Veiviržėnų sav., Veiviržėnų mstl. Laisvės g.

Savininkas (užsakovas): Klaipėdos rajono savivaldybė, a.k.111103732, Klaipėdos g. 2, Gargždai, Klaipėdos raj.

Ataskaitos parengimo data: 2022 m. vasario 2 d.

Istoriniai tyrimai parengti susistemintus surinktą istorinę medžiagą ir fotografijas. Medžiagą surinko nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistės:

- inžinierė Virginija Jablonskienė (Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialisto kvalifikacijos atestatas Nr. 0761, išduotas 2021 m. vasario 11 d.).

- architektė Daliūtė Saveikienė (Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialisto atestatas Nr. 3885, išduotas 2016 m. balandžio 14 d.).

Panaudota medžiaga

1. Lileikienė Veronika, dr. Motuzas Alfonsas, Vakarų Lietuvos (Žemaitijos) "Lurdu" apeiginės kultūros lokaliniai ypatumai/ Lietuvių katalikų mokslo akademijos (LKMA) suvažiavimo darbai, t.18, Vilnius, 2003.

2. Janina Valančiūtė "Veiviržėnų bažnyčios ir parapijos istorija" 2005m.

3. Janina Valančiūtė "Veiviržėnų istorija" 2009m.

4. Veiviržėnų memorialinių objektų komplekso lurdas, u.kvr kodas 35054, KVR aprašymas (Dosje)

5. 2022-02-08 VĮ „Registru centras“ Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašas, registro Nr. 44/2594700.

6. Veiviržėnų Lurdas. Vikipedija 2020 kovo 9 d.

Statybos laikas ir rekonstrukcijos

Lurdo Grotos pastatymo data visuose istoriniuose šaltiniuose žymima 1925 metai.

Istoriniai duomenys

Iš: *Lileikienė Veronika, dr. Motuzas Alfonsas, Vakarų Lietuvos (Žemaitijos) "Lurdu" apeiginės kultūros lokaliniai ypatumai / Lietuvių katalikų mokslo akademijos (LKMA) suvažiavimo darbai, t.18, Vilnius, 2003.*

P.331-332. " Veiviržėnų "lurdas". Šis "Lurdas" yra pačiame miestelio centre. Kaip prisimena Stanislava Jurjonienė, "Lurdas" pastatytas apie 1925 metus. Mintis statyti šventovę Dievo motinai kilo Julytei Rudgalvytei, gyvenusiai Dudinėlio kaime, kitoje Veiviržo upės pusėje. Ji labai sirgo. Kartą jai prisisapnavo, jog atėjusi Švč. Mergelė Marija ir pasakiusi: "Štai, tu jau visus metus guli lovoje. Tu mano paveikslą turi pastatyti šventoje ir pamirštoje vietoje, kur pastoviai turi žydėti rožės". Ir pridūrusi- jei ši neįvykdysianti paliepimo, tai Marija pasirodysianti dar kartą. Mergina sapną papasakojo savo tėvui, šis nuėjo pas kleboną Petrą Rusteiką, pasitarė ir, jam leidus, pradėjo "Lurdą" statyti. Karo metais ir sovietmečiu "Lurdas buvo labai apleistas. Dabar per gegužines pamaldas žmonės, pavieniui ar mažais būreliais susirenka pagiedoti, pasimelsti. Jie džiaugiasi, kad "Lurdo" aplinka yra sutvarkyta ir, kad ateinantys žmonės Švč. Mergelei Marijai atneša po gėlės žiedą".

p. 343. IŠVADOS. 1. „Lurdas " - tai apeiginės kultūros pasireiškimo vieta, kur darniai tarpsta ir religinės, ir tautinės apeigų formos. 2. Labiausiai išsiskiriančios ir veikliausios šių dienų vakarų Lietuvos (Žemaitijos) „Lurdo " šventovės - tai Kretingos (ypač chorų šventėmis, misterijomis) ir Kaltinėnų (ypač Santuokos sakramentų šventimu). 27

VEIVIRŽENŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSO LURDO (35054),
KLAIPĖDOS RAJONO SAV., VEIVIRŽENŲ SEN., VEIVIRŽENŲ MSTL., LAISVĖS G.,
TVARKYBOS DARBŲ (TAIKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS

2021/4367-TvDP-TT-IT

3. Daugumo s „Lurdu“ šventovių apeiginė kultūra ypač siejasi pavienių maldų, visuotinio giedojimo, gegužinių pamaldų puoselėjimu. 4. Žemaitijos „Lurdai“ savo apeigine kultūra daro didelę įtaką bendruomenių religiniam kultūriniam gyvenimui. Šiais laikais išlikdami autentiški ir įgydami naujų veiklos formų „Lurdai“ išlaiko tradicijas, bet kartu ir naujai prabyla į naujas kartas“.

Iš: *Nekilnojamųjų kultūros vertybių registro apie Veiviržėnų memorialinių objektų komplekso lurdą aprašymas.*

Vertingųjų savybių pobūdis

Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškąs);

Kraštovaizdžio;

Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);

Vertingosios savybės

7.1.1.1. tūrinė erdvinė kompozicija - dirbtinai suformuota grota šlaite (-; būklė gera; FF Nr. 24-27; 2011 m.);

7.1.1.3. fasadų architektūrinis sprendimas - lurdo imitacija (-; būklė gera; FF Nr. 24-26; 2011 m.);

7.1.3.3. įvairios išraiškos formos - lieta lurdo Švč. Mergelės Marijos skulptūra (h- 1,80 m; būklė gera; FF Nr. 27; 2011 m.);

7.3. Pirminė ir istoriškai susiklosčiusi paskirtis - sakralinė, visuomeninė.

7.5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius - Lurdo grotos įrengimo iniciatorė buvo veiviržėniškė Rudagalvytė. Ji užsakė skulptūrą pas Švėkšnoje gyvenusį skulptorių Vincentą Jakševičių. Žmonės prie lurdo meldžiasi iki šių dienų.

1.

Fotografijos iš Nekilnojamųjų kultūros vertybių registro duomenų bazės apie Veiviržėnų memorialinių objektų komplekso Švč. Mergelės Marijos lurdą aprašymas.

Fotografijos darytos 2011m. vasarą.

2.

VEIVIRŽENŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSO LURDO (35054),
KLAIPĖDOS RAJONO SAV., VEIVIRŽENŲ SEN., VEIVIRŽENŲ MSTL., LAISVĖS G.,
TVARKYBOS DARBŲ (TAKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS

2021/4367-TvDP-TT-IT

Apie Veiviržėnų Lurdo grotą trumpai užsimenama Janinos Valančiūtės knygoje "Veiviržėnų bažnyčios ir parapijos istorija" 2005m. ir "Veiviržėnų istorija" 2009m.

< >"Veiviržėniškiai didžiuojasi tuo, kad per sovietmetį išsaugojo vertingus tautos laisvės simbolius- 1932m. pastatytą Nepriklausomybės paminklą, nuniokotą, vėliau restauruotą, Rudgalvytės išgijimo intencija prieškaryje senųjų Šv. Jurgio kapinių, atitinkančių pirmosios bažnyčios šventorių, pietiniame pakraštyje atšlaitėje įrengtą Lurdo koplyčią. Tai rodo kad " ...įvairiopoos okupacijos metai neįstengė ištrinti to, ką amžiai įrašė į Veiviržėnų gyventojų prigimtį." (40, psl. 219), o "...ypatingas veiviržėniškių konservatyvumas, prisirišimas prie savo aplinkos, savo tradicinių papročių bei tvarkos išliko nepakitęs" (J. Valančiūtė "Veiviržėnų bažnyčios ir parapijos istorija", 2005m.)

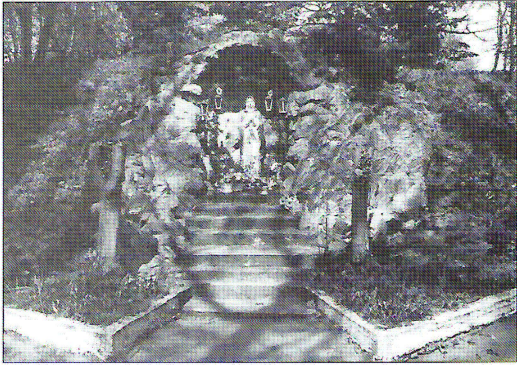
"Veiviržėnų miestelio pietrytinėje pusėje, į pietus nuo Endriejavo- Klaipėdos kelio, pirmosios bažnyčios šventoriaus vietoje išlikę seniausios miestelio Šv. Jurgio kapinės šiandieną prie Veiviržėnų seniūnijos pastato glaudžiasi jaukiu parkeliu. Jame kapavietės sunykę. Čia formuojamas svarbias Lietuvai ir Veiviržėnams datas ženklinančių paminklų memorialas (IP1052), kurį šiuo metu sudaro: Laisvės paminklas, Tremtinių paminklas, Lurdas." (J. Valančiūtė "Veiviržėnų istorija", 2009m.)

Apie šio objekto konservavimo, restauravimo ar remonto darbus oficialių duomenų neturime.

<p>3.</p> 	<p>Veiviržėnų Lurdo skulptūra "Lurdo Švč. Mergelė Marija" (XXa. 3 dešimtmetis) Nuotrauka saugoma Veiviržėnų gimnazijos krašto ir mokyklos muziejuje.</p> <p>Tai viena iš seniausių turimų fotografijų.</p>
---	--

VEIVIRŽENŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSO LURDO (35054),
KLAIPĖDOS RAJONO SAV., VEIVIRŽENŲ SEN., VEIVIRŽENŲ MSTL., LAISVĖS G.,
TVARKYBOS DARBŲ (TAIKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS

2021/4367-TvDP-TT-IT

<p>4.</p> 	<p>Veiviržėnų Lurdas Veiviržėnų bažnyčios archyvas, 1968m.</p>
<p>5.</p> 	<p>Veiviržėnų Lurdas Švč. Mergelės Marijos skulptūra Veiviržėnų bažnyčios archyvas, 1968m.</p>
<p>6.</p> <p>VEIVIRŽENŲ BAŽNYČIOS IR PARAPIJOS ISTORIJA</p> <p><i>Veiviržėnų Lurdo grota. – Laimučio Daugėlos muor.</i></p>	<p>Fotografija iš knygos J.Valančiūtė "Veiviržėnų bažnyčios ir parapijos istorija", 2005m.</p> <p>30</p>

2021/4367-TvDP-TT-IT

VEIVIRŽENŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSO LURDO (35054),
KLAIPĖDOS RAJONO SAV., VEIVIRŽENŲ SEN., VEIVIRŽENŲ MSTL., LAISVĖS G.,
TVARKYBOS DARBŲ (TAIKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS

2021/4367-TvDP-TT-IT

Atest. Nr.	IĮ. "VIRGINIJOS JABLONSKIENĖS FIRMA" J.M.K. 241313520 MALŪNININKŲ G. 2-1, KLAIPĖDA		VEIVIRŽENŲ MEMORIALINIO KOMPLEKSO LURDO (35054) KLAIPĖDOS RAJ. SAV., VEIVIRŽENŲ MSTL., LAISVĖS G., TVARKYBOS DARBŲ (TAIKOMŲJŲ TYRIMŲ) PROJEKTAS		
0761	PV Virginija Jablonskienė		ARCHITEKTŪRINIAI- KONSTRUKCINIAI TYRIMAI, FOTOFIKSACIJA, APMATAVIMAI	Laida	
0855	PDV Daliūtė Saveikienė			0	
TvDP	Užsakovas: Klaipėdos rajono savivaldybė		2021/4367-TvDP-TT-IT	Lapų	Lapas
				5	33

2021/4367-TvDP-TT-IT

NEKILNOJAMOJO TURTO REGISTRO DUOMENŲ BAZĖS IŠRAŠAS

2022-02-08 09:42:32

1. Nekilnojamojo turto registre įregistruotas turtas:

Registro Nr.: **44/2594700**
 Registro tipas: **Žemės sklypas su statiniais**
 Sudarymo data: **2021-01-06**
Klaipėdos r. sav., Veiviržėnai

2. Nekilnojamieji daiktai:

2.1.

Žemės sklypas
Klaipėdos r. sav., Veiviržėnai
 Unikalus daikto numeris: **4400-5449-9996**
 Žemės sklypo kadastro numeris ir kadastro vietovės pavadinimas: **5563/0004:396 Veiviržėnų k.v.**
 Daikto pagrindinė naudojimo paskirtis: **Konservacinė**
 Žemės sklypo naudojimo būdas: **Kultūros paveldo objektų žemės sklypai**
 Žemės sklypo plotas: **0.3230 ha**
 Kelių plotas: **0.0266 ha**
 Užstatyta teritorija: **0.2964 ha**
 Žemės ūkio naudmenų našumo balas: **37.0**
 Matavimų tipas: **Žemės sklypas suformuotas atliekant kadastrinius matavimus**
 Indeksuota žemės sklypo vertė: **186 Eur**
 Žemės sklypo vertė: **116 Eur**
 Vidutinė rinkos vertė: **700 Eur**
 Vidutinės rinkos vertės nustatymo data: **2021-01-06**
 Vidutinės rinkos vertės nustatymo būdas: **Masinis vertinimas**
 Kadastro duomenų nustatymo data: **2020-06-16**

2.2.

Kiti inžineriniai statiniai - Lurdas
Klaipėdos r. sav., Veiviržėnai
 Unikalus daikto numeris: **4400-5714-9007**
 Daikto pagrindinė naudojimo paskirtis: **Kiti inžineriniai statiniai**
 Žymėjimas plane: **k**
 Statybos pradžios metai: **1925**
 Statybos pabaigos metai: **1925**
 Statinio kategorija: **I grupės nesudėtingasis**
 Baigtumo procentas: **100 %**
 Plotas: **1.49 kv. m**
 Tūris: **4 kub. m**
 Atkūrimo sąnaudos (statybos vertė): **8450 Eur**
 Fizinio nusidėvėjimo procentas: **75 %**
 Atkuriamoji vertė: **2110 Eur**
 Atkūrimo sąnaudų (statybos vertės) ir atkuriamosios vertės nustatymo data: **2021-08-03**
 Vidutinė rinkos vertė: **401 Eur**
 Vidutinės rinkos vertės nustatymo būdas: **Atkuriamoji vertė**
 Vidutinės rinkos vertės nustatymo data: **2021-08-03**
 Kadastro duomenų nustatymo data: **2021-08-03**

3. Daikto priklausiniai iš kito registro: įrašų nėra

4. Nuosavybė:

4.1.

Nuosavybės teisė
 Savininkas: **KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖ, a.k. 111103732**
 Daiktas: **kiti statiniai Nr. 4400-5714-9007, aprašyti p. 2.2.**
 Įregistravimo pagrindas: **2022-01-19 Perdavimo - priėmimo aktas Nr. TP-14-3**
 Įrašas galioja: **Nuo 2022-02-07**

4.2.

Nuosavybės teisė
 Savininkas: **LIETUVOS RESPUBLIKA, a.k. 111105555**
 Daiktas: **žemės sklypas Nr. 4400-5449-9996, aprašytas p. 2.1.**
 Įregistravimo pagrindas: **2020-12-23 Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio skyriaus vedėjo sprendimas Nr. 12SK-1640-(14.12.110 E.)**
 Įrašas galioja: **Nuo 2021-01-08**

5. Valstybės ir savivaldybių žemės patikėjimo teisė:

5.1.

Valstybinės žemės patikėjimo teisė
 Patikėtinis: **Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, a.k. 188704927**
 Daiktas: **žemės sklypas Nr. 4400-5449-9996, aprašytas p. 2.1.**
 Įregistravimo pagrindas: **2020-12-23 Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio skyriaus vedėjo sprendimas Nr. 12SK-1640-(14.12.110 E.)**
 Įrašas galioja: **Nuo 2021-01-08**

6. Kitos daiktinės teisės : įrašų nėra

7. Juridiniai faktai:

7.1.

Sudaryta panaudos sutartis
 Panaudos gavėjas: **KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖ, a.k. 111103732**
 Daiktas: **žemės sklypas Nr. 4400-5449-9996, aprašytas p. 2.1.**
 Įregistravimo pagrindas: **2021-02-25 Panaudos sutartis Nr. 12SUN-20**
 Plotas: **0.323 ha**
 Įrašas galioja: **Nuo 2021-04-19**
 Terminas: **Nuo 2021-02-25 iki 2046-02-01**

8. Žymos: įrašų nėra

9. Teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos:

- 9.1. **Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos (VI skyrius, vienuoliktasis skirsnis)**
Daiktas: žemės sklypas Nr. 4400-5449-9996, aprašytas p. 2.1.
Įregistravimo pagrindas: 2020-12-23 Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio skyriaus vedėjo sprendimas Nr. 12SK-1640-(14.12.110 E.)
Plotas: 3230.00 kv. m
Įrašas galioja: Nuo 2021-01-06
- 9.2. **Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis)**
Daiktas: žemės sklypas Nr. 4400-5449-9996, aprašytas p. 2.1.
Įregistravimo pagrindas: 2020-12-23 Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio skyriaus vedėjo sprendimas Nr. 12SK-1640-(14.12.110 E.)
Plotas: 823.00 kv. m
Įrašas galioja: Nuo 2021-01-06
- 9.3. **Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijos, jų apsaugos zonos (V skyrius, pirmasis skirsnis)**
Daiktas: žemės sklypas Nr. 4400-5449-9996, aprašytas p. 2.1.
Įregistravimo pagrindas: 2020-12-23 Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio skyriaus vedėjo sprendimas Nr. 12SK-1640-(14.12.110 E.)
Plotas: 3230.00 kv. m
Įrašas galioja: Nuo 2021-01-06
- 9.4. **Kelių apsaugos zonos (III skyrius, antrasis skirsnis)**
Daiktas: žemės sklypas Nr. 4400-5449-9996, aprašytas p. 2.1.
Įregistravimo pagrindas: 2020-12-23 Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio skyriaus vedėjo sprendimas Nr. 12SK-1640-(14.12.110 E.)
Plotas: 205.00 kv. m
Įrašas galioja: Nuo 2021-01-06

10. Daikto registravimas ir kadastro žymos:

- 10.1. **Kadastrinius matavimus atliko (kadastro žyma)**
AISTĖ RUGINIENĖ
Daiktas: kiti statiniai Nr. 4400-5714-9007, aprašyti p. 2.2.
Įregistravimo pagrindas: 2018-03-01 Kvalifikacijos pažymėjimas Nr. 2M-M-2622
2021-08-03 Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byla
Įrašas galioja: Nuo 2022-02-02
- 10.2. **Suformuotas naujas (daikto registravimas)**
Daiktas: kiti statiniai Nr. 4400-5714-9007, aprašyti p. 2.2.
Įregistravimo pagrindas: 2021-08-03 Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byla
2022-01-19 Perdavimo - priėmimo aktas Nr. TP-14-3
Įrašas galioja: Nuo 2022-02-02
- 10.3. **Suformuotas naujas (daikto registravimas)**
Daiktas: žemės sklypas Nr. 4400-5449-9996, aprašytas p. 2.1.
Įregistravimo pagrindas: 2020-06-16 Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byla
2020-12-23 Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio skyriaus vedėjo sprendimas Nr. 12SK-1640-(14.12.110 E.)
Įrašas galioja: Nuo 2021-01-06
- 10.4. **Kadastrinius matavimus atliko (kadastro žyma)**
DAINIUS ŽVINKLYS
Daiktas: žemės sklypas Nr. 4400-5449-9996, aprašytas p. 2.1.
Įregistravimo pagrindas: 2008-05-07 Kvalifikacijos pažymėjimas Nr. 2M-M-58
2020-06-16 Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byla
Įrašas galioja: Nuo 2021-01-06

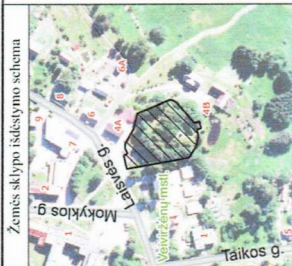
11. Registro pastabos ir nuorodos: įrašų nėra

12. Kita informacija: įrašų nėra

13. Informacija apie duomenų sandoriui tikslinimą: įrašų nėra

Dokumentą atspausdino

GINTARĖ JURJONĖ

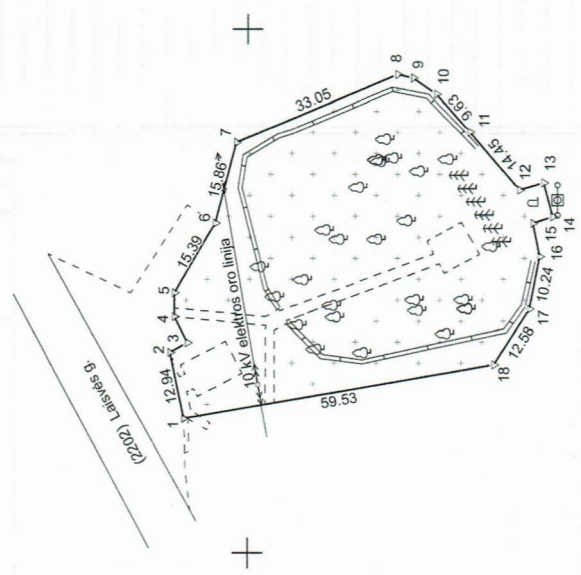
ŽEMĖS SKLYPO PLANAS M 1:1000

Sklypo plotas 3230 m²

Kadastro:	vietovė	Veiviržėnų	blokas	sklypas
Žemės sklypo kadastro Nr.	5	5	6	3 0 0 0 4

Savivaldybė	Klaipėdos r.
Seniūnija	Veiviržėnų
Gyvenamoji vietovė	Veiviržėnų msd.
Gatvė, namo Nr.	Proj. Nr. 1212

Greitimbė	Greitimo žemės sklypo kadastro Nr.	Pastabos
1-5	5563/7001: 1	Po kadastrinių matavimų
5-6	5563/0004: 153	
6-18		VZF
18-1	5563/0004: 100	

Veiviržėnų memorialinių objektų kompleksas (kodas 2106)

Su pagal 2020 m. balandžio mėn. 28 d. atliktą žemės sklypo ribų paženklinimą-parodymą parengtame žemės sklypo plane išbraižytais ribomis ir apskaičiuotų žemės sklypo ploto suimtu:

1. Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos savivaldybės administracijos direktorius (parašas) ..... (data)
Artūras Bogdaušas
2. Lietuvos Respublika

MB "Geodezinių projektų sprendimai"

Linijų ilgiai	
2-3	3.83
3-4	5.53
4-5	4.54
8-9	3.06
9-10	5.35
12-13	4.81
13-14	6.72
14-15	3.92
15-16	6.46

Matavimus Danius Žvinklys, kvalif. paž. Nr.: 2M-M-58, info@geoprojektai@gmail.com, tel.: +370 623 05388	
Pareigios	Parasius
Matavimus Geodezinius	Vardas ir pavardė
	DAUKLAS ŽVATSKAUS
	Data
	2020-06-16
Matavimo kvalifikacijos pažymėjimo Nr.: 2M-M-58 GEO OBJEKTO KODAS: 4400-5449-9996	

346500

346500

6165100

VEIVIRŽENŲ MEMORIALINIŲ OBJEKTŲ KOMPLEKSAS (2106, IP1052, LA413/1257)

APIBRĖŽTŲ TERITORIJOS RIBŲ PLANAS
Veiviržėnų mstl., Veiviržėnų sen., Klaipėdos r. sav.

M 1 : 10 000 (viename cm - 100 m)

Vertybės teritorijos ribų koordinatės
1994 m. Lietuvos koordinacių sistemoje.

Taško Nr.	Koordinatės		Lapo nomenklatura
	Y (E), m	X (N), m	
1	348525.57	6165112.10	29/53
2	348538.23	6165114.78	
3	348540.14	6165111.46	
4	348545.10	6165113.91	
5	348549.66	6165113.91	
6	348562.97	6165106.21	
7	348578.53	6165102.24	
8	348591.40	6165071.80	
9	348590.65	6165068.83	
10	348587.64	6165064.41	
11	348580.42	6165058.04	
12	348569.41	6165048.68	
13	348570.83	6165044.08	
14	348564.32	6165042.41	
15	348563.09	6165046.13	
16	348556.77	6165044.81	
17	348546.73	6165046.82	
18	348535.84	6165053.46	
19	348525.57	6165112.10	

Sutarminiai ženklai:

- Nekilnojamosios kultūros vertybės apibrėžtos teritorijos ribos
- Suformuotų kadastrinių sklypų ribos
- Veiviržėnų, Vilkių piliakalnio su gyvenviete (30705, A426K) vizualinės apsaugos pozonis
- Nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijos vertingosios savybės
- Nekilnojamojo kultūros paveldo objektas
- Teritorijoje esantys, vertingų savybių požymių, neturintys objektai
- Greta esantys nekilnojamojo kultūros paveldo objektai

Pastaba: nekilnojamoji kultūros vertybė patenka į Veiviržėnų, Vilkių piliakalnio su gyvenviete (30705, A426K) vizualinės apsaugos pozonį

M 1 : 500 (viename cm - 5 m)

Teritorijoje esantys, vertingų savybių požymių neturintys objektai:

1. Senosios kapinės (35052)
2. Laisvės paminklas (9404, DV1406)
3. Lurdas (35054)
4. Kopylistulpis (12047, IP2633)
5. Kopylytele (9406, D45K, DV1408)
6. Kapinių tvora
7. Paminklas tremtiniams
8. Vartai
9. Veiviržėnų, Vilkių piliakalnis su gyvenviete (30705, A426K)

Nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijos vertingosios savybės:

1. Senosios kapinės (35052)
2. Laisvės paminklas (9404, DV1406)
3. Lurdas (35054)
4. Kopylistulpis (12047, IP2633)
5. Kopylytele (9406, D45K, DV1408)
6. Kapinių tvora
7. Paminklas tremtiniams
8. Vartai
9. Veiviržėnų, Vilkių piliakalnis su gyvenviete (30705, A426K)

Teritorijos plotas - 3241 m²

KULTŪROS PAVELDO CENTRAS	
	Veiviržėnų memorialinių objektų kompleksas (2106, IP1052, LA413/1257) apibrėžtų teritorijos ribų plano projektas
Teritorijos ribas ir vertingasias savybes pažymėjo Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos teritorinio padalinio	
vyresn. specialistė	Vilma Norvaišienė
Plano projektą sudarė Duomenų skyriaus Statinių poskyrio	
vyresn. paminklotvarkinke	Asta Adomaitytė
Plano projektą patikrino Duomenų skyriaus	
vedėja	Giedrė Radvilavičienė
Plano projektą priėmė	
direktorius	Virgilijus Kačinskas
	2012 m.

